

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA- ÉS IPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA - ALAPÍTVÁ 1913-BAN

J Ó S Z E R E N C S É T !

Régi / új tandem Tisztújító kongresszust tartott a Magyar Szakszervezeti Szövetség

2018. február 21-én a Benczúr Hotelban gyűltek össze a Magyar Szakszervezeti Szövetség küldöttei, hogy döntsenek az eltelt négy év beszámolójában leírtakról, a következő négy év programjáról, és azokról, akiknek a vezetésével a célkitűzéseket végrehajtják.

Kultúrmisszióval indult a tanácskozás. A helyszín nem igazán kedvezett a kitűnő táncnak, de a Hevesi Sándor Színtársulat fergeteges előadása – Örkenyre alapozva- igazi élményt nyújtott.

A hivatalos rész a hazai és a külföldi vendégek köszöntésével kezdődött. Az első sorban foglalt helyet Földiák András elnök (SZEF), Mészáros Melinda elnök (Liga), Kuti László elnök (ÉSZT), aki a szakszervezeti szövetségek nevében szövegét „szakszervezeti testvéreikhez”, kérte, hogy egymásra építve együtt dolgozzanak egy tisztességes országért, ahol tisztességes jövedelem mellett élni tudnak az emberek. Sajnálatos, hogy nem mindegyik szövetség képviseltette magát.

Nem igazán voltak protokoll szövegek a külföldről érkezettek részéről. Felszólalt Anton Lepik, a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség képviselője, Peter Scherer az Európai Szakszervezeti Szövetség főtitkárhelyettese. Mondanivalójuk: együtt építkezzünk, és változtassuk meg a világot. Ne engedjük, hogy tovább csorbuljanak a szakszervezeti jogok, a párbeszéd mozgásterét ne szűkítse. Kiemelem a száz éves ILO képviselőtől felszólaló Magnus Berge szavait. Az 1919-ben létrejött Nemzetközi Munkaügyi Szervezet alap célkitűzései nem sokat változtak az idők során. A munka világára vonatkozó szabályokat folyamatosan figyelni kell, reagálva az új kihívásokra. Újra kérdés a munkaidő, a tisztességes bérek, a kollektív szerződés kötésének ügye. A tripartit egyeztetés fontosságára napjainkban ismét fel kell hívni a figyelmet. Vannak területek, ahol a mindenkori kormányok

„beavatkozása” elengedhetetlen. Ne felejtjük, Magyarország 1922-től tagja az ILO-nak, a felsorolt egyezményeket ratifikálta.

Megkezdődött a fenti röviden ismertetett előzmények után a tisztújító kongresszus munkája. Indult a napirendek elfogadásával, a kongresszusi tisztségviselők és munkabizottságainak személyi összetételére vonatkozó javaslat elfogadásával. A mögöttem ülő jól értesültek szerint korábban nem volt jelölt a Felügyelő Bizottság elnöki tisztségére, ezért a jelölési határidőt meg kellett hosszabbítani.

Az „Újrakezdés 2015-2019.” programjának írásos beszámolójához Kordás László elnök mondott kiegészítést. Többek között az alábbiakat fogalmazta meg: A Magyar Szakszervezeti Szövetség zászlós hajó a közélet színpadán. Emlékeztetett arra, hogy a két szövetségnek fúziója nem volt problémamentes, hiszen eredendően három szövetségről volt szó, és a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma az ünnepélyes aláírás, kézfogás után kihátrált. Az új szakszervezeti modell megállja helyét a közélet színpadán, a MASZSZ folyamatosan jelen van a munkavállalókat érintő híradásokban, számos kezdeményezésével - többek között a betegség utáni szabadság, a dolgozói szegénység kérdése, ismertté vált a neve. A bérharc keretében kiemelendő a létminimum számítás (KSH nem nyújt) megjelenítése. A Fehér Könyv, mely a MASZSZ tagsága véleményének megkérdezésén alapult, felrajzolt egy problématerképet, s hozzá a fejlődési irányokat. Megerősítette pozícióját a munka világában. Kimondható, hogy ma

a Magyar Szakszervezeti Szövetség a legnagyobb szakszervezeti tömörülés.

Ez még akkor is igaz, ha sok mindent lehetett volna jobban csinálni, lehetnek volna erősebbek a célkitűzések végrehajtásában.

Szólt az érdekegyeztetésben elfoglalt helyükről, a szűkre szabott mozgásterről. Számos javaslatuk volt, úgy a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (NGTT), mind a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán (VKF).

Kiemelte, helyes volt nem aláírni a 2018. decemberi VKF megállapodást a 13-15 százaléknál alacsonyabb 8-8 százalékos bérmínimum és minimálbéremelésnél.

Kritikusan szólt az el nem végzett feladatokról: a fogyatkozó taglétszám megállításáról, a tagszervezetekkel való szervezettebb kapcsolatokról. A taglétszám azért is fontos, hiszen a bejövő tagdíj aránya kisebb, mint az állami támogatás. Ennek megfordítása a szervezet léte is, mert mi van, ha változik az állami támogatás mértéke. Hangsúlyozta, a költségvetés rendben, de továbbra is szigorún kell kezelni azt. Tehát újra kell gondolni a tagdíjkérdést.

Lehetne még idézni az elhangzottakat, jó részük a tagszervezet által elfogadott beszámolóban olvasható. Befejezésül kifejtette, nem feledhetők a nyomásgyakorlás hagyományos eszközei, így a tömegtüntetés. Köszönetet mondott az utcai demonstrációkon résztvevőknek. Tudatosítani szükséges, ha kiállunk, cselekszünk a demokráciáért, ha több demokrácia van, az azt jelenti, hogy több a szakszervezeti jog.

(Folytatás a második oldalon)

A szolidaritás szakszervezeti alapérték

A címben foglalt megállapítás valóságát igazolja a szakszervezeti mozgalom története, amely számtalan példán keresztül mutatja fel, hogy az egyes szakmák, szakmacsoportok, munkahelyi kollektívák miképpen álltak ki egymásért, ha valamelyikük fellépett a saját érdekeinek védelmében.

Az idegen szavak kéziszótára, a „szolidaritás” szócikkében ezt írja: „Összetartás, az eszmei és gyakorlati azonosság, közösség v. a közös érdekek alapján; közös, kölcsönös kötelesség- és segítségvállalás.”

Az érdekvédelem története számtalan bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a fenti fogalom hogyan tölthető meg tartalommal. A különböző társadalmi korokban hol felerősödött a szolidaritás gyakorlata, hol gyengébb volt, vagy éppen latensé vált. A kezdetek intenzív munkaharcok, a küzdelem a magasabb bérért, a jobb, méltóbb munkakörülményekért, a rövidebb munkaidőért, azonos platformra helyezte a tulajdonosok által kizsákmányolt munkásokat. A hasonló célok erősítették az együttérzést, az együvé tartozást, a közösségi rokonszenvet, az empátiát, amely arra a felismerésre vezetett, hogy ha most mi kiállunk értük, amikor bajban vannak, ők is kiállnak majd értünk, ha nekünk lesznek gondjaink. Együtt pedig sokkal hatékonyabban, erősebben, eredményesebben lehetünk.

Ez tette szakszervezeti alapértékké a szolidaritást.

A szakszervezeti mozgalom II. Világháborúig tartó időszakában, a kapitalizmus körülményei között, igen fontos szerepet töltött be ez az alapérték. A háború után, a szocializmus építésének idején, ahogy maga a munkavállalói érdekvédelem, úgy ez is formálissá, még inkább feleslegessé vált. A rendszerváltás hozta el az újkapitalizmust, s vele ismét jelentőséget kapott a szolidaritás. De amíg a kezdeteket olyan sanyarú körülmények jellemezték, amelyben a munkásoknak már alig volt vesztetni valójuk, addig az 1990-es esztendő komoly egzisztenciális fenyegetettséget alakítottak ki a munkahelyeken.

Sylvain Lefebvre-t, az IndustriAll Europe főtitkárhelyettesét faggattam, a múlt évben, egy interjúban erről a témáról.

„- Azt tapasztaljuk, hogy a munkáltatók egzisztenciális nyomást gyakorolnak a munkavállalókra, hogy azok ne fejezhessék ki szolidaritásukat, sorstársaik mellett. Van erre példa más EU-s országokban is? – tettem fel neki a kérdést.

- Olyan világban élünk – kezdte válaszáat a főtitkárhelyettes -, ahol a tulajdonosok az individualizmust fejlesztették, márpedig aki individualizmust mond, az nem mond a szolidaritásról. Ez egyáltalán nem magyar specialitás sok országban előfordul, még a szakszervezeti mozgalmon belül is egyfajta befelé fordulás. Ez főleg nacionalista törekvésekben nyilvánul meg, aminek oka, hogy úgy érzik: az Európai Unió nem felelt meg az ő elvárásainak. Mindezek ellenére én úgy gondolom, hogy a szolidaritás jelen van a BDSZ-ben, tehát itt Magyarországon is. Sok példa van arra, hogy a szolidaritás tényszerűen létezik. Van egy olyan valós feladatunk, hogy a szakszervezeteknek a fiatalokhoz is szólniuk kell. A fiatalok azt tapasztalják, hogy a vállalatok belül az individualizmus a jellemző, s hogy ők a cégvezetéssel szemben állnak, így esélyük az érdekeik védelmére igen csekély. Meg kell értetni velük, hogy ha kollektívan lépnek fel, akkor tudnak egyénileg is célt érni. Akkor tudjuk visszahozni és fejleszteni a szolidaritást.”

A szolidaritásnak több aspektusa is van. Annak nevezzük a másik munkahelynek, szakmacsoportnak nyújtott segítséget, de szolidaritás az is, ha a közösségünk egy tagja kerül bajba, s mi együtt érzünk a problémájával, s mindent megteszünk, annak érdekében, hogy súlyos élethelyzete megoldódjon.

A Bányamunkás jelenlegi lapszáma mindkettőre mutat példát.

A Paksi Atomerőmű dolgozóinak tervezett sztrájkja mellett szolidaritási nyilatkozattal állt ki a BDSZ, amelyben deklarálja, hogy: „a BDSZ szolidaritást vállal a szakszervezetekkel, támogatja a sztrájkot, az esetleges további akciókat, demonstrációkat.”

A mi szolidaritásunk – hozzáadódva a máshonnan érkező nyilatkozatokkal – is hozzájárult a figyelmeztető sztrájk sikeréhez.

A BDSZ nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy kifejezze szolidaritását, ha a küzdelem céljával egyetért. Személyes részvétellel is demonstrálja együttérzését, legutóbbi példa erre az Audis dolgozók bérkövetelési akciója.

Ha pedig valamely tagunk kerül kilátástalan helyzetbe, megkeresi azt a lehetőséget, amellyel segíthet bajba jutott társunkon.

Lapunk más helyen tájékozódhatnak olvasóink arról, hogy az egri OMYA Hungaria Műszaki Feldolgozó Kft dolgozóinak a háza leégett. A felhívásra máris jelentős összeg gyűlt össze – a BDSZ is hozzájárult -, amiből a ház újra építhető. Köszönet az együtt érző tagjainknak!

A móri bányásznyugdíjas alapszervezet vezetője, Grell Károly került a devizahitel csapdájába. Keressük a megoldást arra, hogy ne vigyék el a nyolctagú család feje felől a tetőt.

Mert a BDSZ-nek minden tagja fontos!

A munkaharc tulajdonosi oldala próbálja erodálni a szolidaritás eredményességét azzal, hogy kilátásba helyezi a társakért fellépő munkavállalók elbocsátását. Ez sokakat elriaszt a cselekvéstől.

Úgy tűnik, hogy a szakszervezetek eredményes akciói, lassan, de kezdik újraépíteni az érdekvédők tekintélyét. Márpedig erős érdekvédelemmel újra az öt megillető helyére léphet a szolidaritás.

Amely, mint a címben is megírtam: szakszervezeti alapérték.

Hámori István Péter

Régi / új tandem

Tisztújító kongresszust tartott a Magyar Szakszervezeti Szövetség

(Folytatás az első oldalról)

A Felügyelő Bizottság leköszönő elnöke dr. Sáling József kiegészítő hozzászólásában kiemelte Szekeres Katalin pénzügyi vezető munkáját. Keveset halljuk nevét, de megérdemelt egy tapsot köszönetképpen, hogy a pénzügyi feyelmet nem mindig figyelembe vevők ellenére a gazdálkodás rendben van.

Kritikusan szólt a megyék gazdálkodásáról, a tagszervezetek feyelmeről (nem vesznek részt üléseken, vagy hallgatnak), a kommunikációról (honlap), az oktatásról.

„Professzionális szervezet kell!” - mondta. A központi munkaszervezet munkaerőhiánya szakmaiságot is veszélyeztetheti, de a szervezeti feyelmerre is hatással lehet. Felhívta a figyelmet a szakmai viták hiányára. A társadalmi tagozatok erőteljesebb betagozódását javasolja a központi munkába.

A beszámolóhoz egy hozzászólás volt, Hercegh Mária a Női Tagozat elnöke megerősítette a Tagozat megújulását, tudás átadás, 500 bizalmihoz jutottak el. Kiemelte a férfi 40., bérkülönbségek, a munkahelyi zaklatás elleni kampányukat.

Kordás László viszontválaszában megerősítette, szükséges a szervezeti struktúra átgondolása, az Alapszabály módosítása a hatékonyabb, sikeres munka érdekében.

Az ebédet követően Kordás László elnök a programtervezethez fűzött kiegészítést. Elmondta, nem volt igazán nagy érdeklődés a közösen kialakított program tervezethez. Kitért a szervezeti kérdések szabályozására, megerősítve itt vannak elmaradások az Újra kezdett Programjához képest is. A központi munkaszervezet megerősítése elengedhetetlen, hiszen jelenleg külső szakértőket vesznek igénybe, de fontos volna belső szakember (munkajogász, közgazdász). A megyei szervezetek, a

társadalmi tagozatok munkájának segítése, munkájuk hatékonyságának erősítése, feladata a következő éveknek. Itt jegyezte meg, hogy a MASZSZ Ifjúsági Tagozatnál érezhető az elmozdulás a fiatal munkavállalók beszerzése irányába. A fiataloknak ne a „retro” vagy az „avitt” jusson eszébe a szakszervezet szó hallatán.

Megerősítette a program filozófiáját/ szellemiségét: ha növekszik a gazdaság, a munkavállalónak is több kell, hogy jusson. Csökkenti kell a területi különbségeket, hatni kell az esélyegyenlőség biztosítása irányába új elvek szerinti elosztási rendben. A MASZSZ a lehetőségeit maximálisan kihasználva tenni fog ezért. A sikeres munkához fontosnak tartja a konföderációkkal való együttműködést, a nyitást a civilszervezetek felé.

Hangsúlyozta, a legfontosabb a „Be a szakszervezetbe!” gyakorlati megvalósítása.

M. Lengyel László a Sajtószakszervezet elnöke igen izgalmas hozzászólásában kiállt a beszámoló, a program mellett. Kár, hogy a levezető elnök nem figyelmeztette a hozzászólási idő múlásáról, így lemaradtunk a konkrét, jobbító javaslatokról. Karsai Zoltán a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete elnöke a program támogatása mellett, firtatta, Karácsony Szilárd alelnök jelöltségénél, miként lehetséges, hogy főállású, ügyvivő státusza lenne, megvalósítása esetén. Véleménye szerint a vezetői struktúra, az Alapszabály módosítása, újragondolása elengedhetetlen. Mucsi Zoltán a Vasas Szakszervezeti Szövetség küldöttként, úgysis, mint a Dunaferr DV Szakszervezet elnöke, túl számos sikeres sztrájkon, számos sikeres bértárgyaláson a gyakorlati tapasztalatai alapján mondta el javaslatait. Hangsúlyozta, hogy összhangban a program harmadik oldalán a „nyitás programja” fejezetben is a

leírtakhoz kapcsolódva, a program 17. oldalán szereplő feladatokat a kongresszus egészítse ki a munka világában az egyik legkiszolgáltatottabb réteg, a kölcsönzött munkavállalók fokozott védelmével. Tegyük ezt mindaddig, amíg a Mt. ebben a tekintetben nem módosulna. A program 10. oldalán a MASZSZ központi munkaszervezet fejezethez kapcsolódva javasolta, hogy a viszonylag lágyabb szövegezést alakítsuk át határozottabb szövegre. Ennek megfelelően „A munkaszervezetet, a központban dolgozó szakértő apparátust meg kell erősíteni.”

A kongresszus mindkét javaslatot egyhangúan elfogadta és a programba beépítette.

Az is felmerült, miért fogadják el a programot a tisztségviselők megválasztása előtt, összefésülhető-e az elfogadásra kerülő program a megválasztandó új elnök programjával.

Kordás László összefoglalva az elhangzottakat erős felhatalmazású vezetést, Alapszabály módosítást emelt ki a megoldandó feladatok közül. A programot 3 tartózkodással elfogadta a Kongresszus.

Következett az elnök jelöltek bemutatkozása, akik már több fórumon szólhattak programjukról. Hercegh Mária ismételt elmondta, hogy új utakra léptek, proaktív érdekvédelemre törekcsenek, a tudás átadás személyes beszélgetések formájában erősítendő. Kordás László az elkezdett program továbbvitelét ígérte, a belső konfliktusok belső megoldását/megbeszélését kérte a hatékony munka érdekében. A csapatmunka erejét emelte ki, amely nemcsak a demonstrációkon való részvételt jelenti, hanem a fő célkitűzések közös megvalósítását is. Székely Tamás alelnök, aki elnök és alelnök jelölt is volt, kiállt a MASZSZ mellett. Megkerülhetetlen tényező a jelen munka világában. - mondta. Majd bejelentette,

hogy visszalép az elnökjelöltségből: „nem pozícióra, hanem feladatra jelentkeztem”. A bemutatkozáshoz Mucsi Zoltán szólt hozzá. Furcsának tartotta, hogy Hercegh Mária, aki a MASZSZ elnökségének tagja volt és így bármikor befolyásolhatta véleményalkotásával az elnökség és a vezető tisztségviselők munkáját, a bemutatkozásában nagyon negatívan értékelte a MASZSZ elmúlt négyévi munkáját.

A kongresszus tehát két elnökjelölt között választhatott. A titkos szavazás eredménye: 90 szavazat került leadásra, amelyből 2 szavazat érvénytelen volt, így az érvényes szavazatok száma 88 volt. A választás eredménye: Kordás László 55 szavazat (62,5%), Hercegh Mária 33 szavazat (37,5%). A MASZSZ elnöke ismét Kordás László lett. Az alelnöki posztért Karácsony Szilárd és Székely Tamás indult. Leadott szavazatok száma 88 db, ebből érvénytelen 10 db. A 78 db szavazat megoszlása a következő volt: Székely Tamás 45 szavazat (57,7%), Karácsony Szilárd 33 szavazat (42,3%).

Az FB elnöke Zlati Róbert, tagjai:

Kolláth János, Kovalszky Éva és Varga Gyula lettek. (Négyből egy FEB tagot jelölt hiányában nem tudtak megválasztani.)

***

A kongresszus meggyőző fölényrel szavazott bizalmat a régi/új tandemnek. Kordás László, Székely Tamás felelőssége nagy. Meg kell erősíteniük, hogy méltók a tagság ismételt bizalmára. A tandem, csak akkor halad megfelelően, ha a résztvevők egyfelé húznak. A mai gazdasági, politikai helyzetben megengedhetetlen, ha nincs következetes, hatékony munka a szervezetben akár a központi munkaszervezetben, akár a megyéiknél. Együtt kell hajtani, nincs kibeszélés, nincs lazítás! A nem halasztható lépéseket meg kell tenni, s ezt csak közösen, együttműködve lehet.

A MASZSZ Társadalmi nyitási programja (2019-2023) tükrözi mindazokat az elképzeléseket, melyek külön-külön is megfogalmazódtak az elnökjelölti vitákban. Ez lezárult. Most a közös cselekvésen a sor.

Lux Judit

Nyugdíjas tervek, kongresszus előtt

Beszélgetés Székely Jenővel, a BDSZ Nyugdíjas Választmányának elnökével

Az idei év végén tartja XXXVI. kongresszusát a Bánya- Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezete. Az ötéves ciklus munkájáról szóló beszámoló nyilván részletesen szól majd a nyugdíjasok helyzetéről, a BDSZ-ben működő nyugdíjas alapszervezetek munkájáról, hiszen ők az ágazati érdekképviseleti tevékenység fontos, cselekvő részei. Beszéljünk most arról, ami még ma nem kerülne be a beszámolóba, ejtsünk szót a kongresszusig tartó tervekről.

- Milyen témákkal foglalkozik, illetve milyen feladatok állnak a Választmány előtt, 2019-ben? - kérdezem Székely Jenőt, a BDSZ Nyugdíjas Választmányának elnökét.

- A BDSZ Nyugdíjas Választmánya éves munkaprogramját és munkatervét a XXXV. Kongresszusán elfogadott cselekvési tervében megfogalmazott célkitűzések figyelembevételével alakítja ki.

A több mint tízezer, tagdíjat fizető, nyugdíjas tagunk egységesen tiltakozik, az immár harmadik ciklusát gyakorló kormány bányászotat és más ipari ágazatokat ért negatív döntései (bányászkedvezmények és kerkedezmény megvonása) ellen, ezzel is segítve a még aktív munkavállalók széles körét.

- Konkrétan ez mit jelent?

Kiemelten fontos cél a kerkedezmény 2014. december 31.-i állapotának és a bányászkedvezmények 2011. december 31.-i állapotának visszaállítása.

Ezzel meg kívánjuk őrizni és védeni a szervezet fokozott igénybevételével járó nehéz fizikai munka kerkedezményre

való jogosultságát a földalatti munkaterületeken, a fűrőtoronynál végzett munkaterületeken, az egyéb kerkedezményre jogosító munkaterületeken (szövő, fonó), illetve a szén külfejtéses bányászterületekben dolgozók bányásznyugdíjra való jogosultságát, egyaránt.

- Milyen feladatokat jelent ez a Választmány tennivalóit illetően?

- Testületünk a jelenlegi és a jövőbeni nyugdíjasok érdekében társadalompolitikai szempontból elsődleges fontosságúnak tartja, a már nyugállományban lévők szerzett jogainak sérelme nélkül, hogy a nemek közötti bérdiszkrimináció mielőbb felszámolásra kerüljön (azonos munkáért, azonos bér), hogy minden munkavállaló részére legyen egy korhatár előtti rugalmas nyugdíjba vonulási lehetőség.

Ki kell állni a szolidaritáson alapuló stabil és értékálló nyugdíjrendszer mellett és azért, hogy a nyugdíjasként elért reálnyugdíj pozíció az életkor előrehaladtával ne romoljon.

Szorgalmazni kell a korrekciós nyugdíjemelések feléledését, hogy azok a nyugdíjasok, akik önhibájukon kívül egy rosszabb nyugdíjszámítási időszakban mentek el nyugdíjba, kaphassanak kompenzációt.

El kell érniük, hogy a gazdasági növekedés hatására folyamatosan növekvő nettó átlagkeresetek mellett a nyugdíjak reálérték pozíciója is megfelelően növekedjen. Ezen cél eléréséhez elengedhetetlen egy olyan nyugdíjnövelés bevezetése, amely a nettó átlagkereset növekedést és a fogyasztói árnövekedést is figyelembe

veszi.

Törekednünk kell arra, hogy az öregségi nyugdíjminimum összege növekedjen, mivel már több mint 10 éve 28.500 forinton stagnál. Ezzel párhuzamosan meg kell határozni egy nyugdíjasokra vonatkozó „létminimum összeget” is, melynek számítási alapja a nyugdíjasok életvitele és fogyasztói szokásai alapján kerülne meghatározásra.

Mindezek lehetővé tennék, a már évek óta beragadt nyugdíjminimumról történő elmozdulást az un. nyugdíj létminimum felé. Ezzel fokozatosan el lehet érni az alacsony nyugdíjak elfogadható megélhetési szintre történő emelését, melynek fedezetét a nemzetgazdasági költségvetés biztosítja.

- Ehhez elengedhetetlen a szociális párbeszéd szintjeinek eredményes és hatékony működése, működése.

- Ez így van. Az időügyi párbeszédet, érdekegyeztetést minden szinten vissza kell állítani. Az Időügyi Tanács a gyakorlatban nem működik, s így a nyugdíjasok országos érdekképviselete hiányos.

- Nyilván kijelölték azokat a konkrét tennivalókat, amiket a Választmánynak el kell végeznie még a soron következő kongresszusig.

- Természetesen. Céljaink elérésében nélkülözhetetlen a nyugdíjas szervezetünk egysége, működési feltételeinek biztosítása, tevékenységük figyelemmel kísérése és segítése.

Ennek érdekében aktívan veszünk részt a BDSZ XXXIV. Kongresszusi programjának időarányos végrehajtásában, az ipari tagozatok nyugdíjas szervezeteivel egységben, személyes részvétellel támogatva a

szakszervezetek érdekvédelemért megmozdulásait, rendezvényeit.

Figyelemmel kísérjük és segítjük nyugdíjas szervezetünk, klubjaink munkáját, különösképpen a működési feltételeik javítására.

Biztosítjuk az aktív részvételt a bányász és ipari tagozatok lakta települések önkormányzati, társnyugdíjas és civil szervezetek munkájában.

Igyekszünk javítani a nyugdíjas szervezetek és tisztségviselők tájékoztatását, az információs munkát. Hasznos tudnivalókkal történő ellátásuk, munkánk fontos részét képezik.

Részt kívánunk venni az időskorúakat érintő várható reformok jogalkotó munkájában, védelmezve a nyugdíjasok méltóságát, életvitelét, megélhetésük biztonságát.

Részt veszünk a MASZSZ Nyugdíjas Tagozat időügyi politikai feladatainak végrehajtásában.

- Felsorolná néhány olyan témát, amivel testületi üléseiken, a kongresszusig foglalkozni fogtok?

- A nyugdíjasokat érintő fontos témákat külső szakpolitikuskok előadásában is meghallgatjuk, átbeszéljük, állásfoglalást alakítunk ki. De gyakori résztvevője és előadója üléseinknek Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke, s érintett témákban a MASZSZ Nyugdíjas választmányának elnöke is.

A teljesség igénye nélkül említek pár fontos témát.

Tájékoztató a jövő évi adó –és társadalombiztosítási változásokról, valamint a nyugdíjasokat érintő egyéb kérdésekről.

Tájékoztató a BDSZ kongresszusi

programjában és cselekvési tervében megfogalmazott célkitűzések gyakorlati megvalósításáról, és további szükségerő feladatainkról. Aktuális gazdasági –és társadalompolitikai helyzetkép.

Tájékoztató a Magyar Szakszervezeti Szövetség elfogadott 2019-2023-ig szóló nyugdíjasokat érintő kongresszusi programjáról, amely egyben meghatározza a MASZSZ Nyugdíjas Tagozata 2019. évi szervezetpolitikai tevékenységét, működését és tervezett feladatait.

Tájékoztató a BDSZ nyugdíjas szervezeteinek 2018. évi taglétszám alakulásáról és tagdíj befizetéseiről, továbbá aktuális nyugdíjasokat érintő kérdésekről.

A nyugdíjas területi szervezetek beszámolója a 2019. évre tervezett programjairól, feladatairól, különös tekintettel a taglétszám növelésére.

Foglalkozunk aktuális társadalmi eseményekkel, melynek keretében az idén pl. kérjük tagjainkat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az európai parlamenti képviselők választásán, de az ősszel esedékes helyhatósági választáson is.

Természetesen ott leszünk minden kiemelt BDSZ rendezvényen, Bányász Napon, Borbála Napon, Könnyűipari Napon, valamint minden olyan demonstráción, tüntetésen, ahol a nyugdíjas társadalom, az időskorúak érdekeinek védelmében kell fellépniük, vagy szolidaritásunkat fejezhetjük ki aktív társaink követeléseivel.

- Köszönöm a beszélgetést!

Hámori István Péter

Hasznos tudnivalók

A BDSZ központi munkaszervezetének szakértői, minden év elején, elkészítik azoknak a törvényeknek, jogszabályoknak, rendeleteknek, illetve azok változásainak listáját, amelyek segítséget nyújthatnak mindazoknak, akik az adott évben, valamely formában, a dokumentumok által lefedett témákban érintettek.

Terjedelmi okok miatt, csak néhány – önkényesen kiragadott – dokumentumot idézünk ide, de ennél sokkal bővebben tájékozódhatnak olvasóink, ha felkeresik a BDSZ honlapját (www.banyasz.hu).

(A Szerkesztő megjegyzése)

Az öregségi nyugdíjról

Az öregségi nyugdíj összegét az elismert szolgálati idő és a figyelembe vehető havi átlagkereset alapján kell megállapítani.

Az öregségi nyugdíj mértéke

A nyugdíj mértéke a megszerzett szolgálati idő teljes éveiben (365 naptári napban) meghatározott tartama alapján százalékos mértékben kerül meghatározásra.

Mely évek keresetei alapján kell a nyugdíj alapját képező

havi átlagkeresetet kiszámítani?

Az öregségi nyugdíj összegét 1988.

január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért - személyi jövedelemadót is tartalmazó - keresetek, jövedelmek havi átlaga alapján kell meghatározni, ha az igénylő rendelkezik ezen időszak legalább fele részére keresettel, jövedelemmel. Amennyiben az igénylő az ún. átlagszámítási időszak fele részére nem rendelkezik keresettel, jövedelemmel, a hiányzó napokra az

1988. január 1-je előtti, legközelebbi időszak keresetei, jövedelmei vehetők figyelembe.

Ha ez sem áll rendelkezésre, akkor a hiányzó időre érvényes minimálbért kell számításba venni.

Mi az osztószám?

Az osztószám a biztosításban töltött idő azon napjainak száma, amelyre a biztosítottnak keresete, jövedelme volt.

Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat is figyelembe kell venni.

Nem kell számításba venni az osztószám meghatározásánál a fizetés, díjazás nélküli időszakokat, így különösen a fizetés nélküli szabadság, a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, a baleseti táppénz, a katonai (polgári) szolgálat időtartamát.

Hogyan kell a nyugdíj összegét kiszámítani?

A nyugdíj alapjául szolgáló

átlagkereset kiszámítása során 2007. december 31-ét követően a figyelembe vehető kereseteket, jövedelmeket nemcsak azok személyi jövedelemadó tartalmával kell csökkenteni, hanem a keresetekből, jövedelmekből levonandó járulékok összegével is, ideértve az egyéni nyugdíjjárulékot, a magán-nyugdíjpénztári tagdíjat, az egyéni egészségbiztosítási járulékot és a munkavállalói járulékot, illetve vállalkozói járulékot (a 2009. december 31-ét követően megszerzett jövedelem esetében az egyéni nyugdíjjárulékot, a magán-nyugdíjpénztári tagdíjat, az egyéni egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot). Az 1988.

óta a nyugdíjazásig elért kereseteket, jövedelmeket az azok megszerzésekor érvényes mindenkor szabályok szerinti járulékmértékeknek megfelelően kell csökkenteni. (Ettől eltérően az 1991. évben munkavállalói járulék címén 0,2 százalékos, 2006. évben egészségbiztosítási járulék címén 4,6 százalékos, munkavállalói járulék címén 1,1 százalékos kell levonni.) A levonandó személyi jövedelemadót a

kereseteknek, jövedelmeknek a fentiek szerinti, járulékokkal csökkentett összegére vonatkozóan kell kiszámítani, méghozzá a jövedelem megszerzésekor érvényes szabályoknak megfelelően.

A 2009. december 31-ét követő időponttól megállapításra kerülő nyugellátások összegének meghatározás során az említett időpontot követően elért keresetek, jövedelmek figyelembevételére az SZJA törvény szabályaira is figyelemmel kell lenni, tehát a járuléktalanított keresetek adóját azok 27 %-kal növelt összege alapján kell meghatározni.

A havi átlagkereset megállapítása során a nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért keresetet, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes éveiben történt növekedését alapul véve a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani („valorizálás”).

Az így meghatározott kereset, jövedelem együttes összegét el kell osztani az átlagszámítási időszak azon napjainak számával (az osztószámmal), amelyre a biztosítottnak keresete volt.

A kapott napi átlagot meg kell szorozni 365-tel (éves átlag) és el kell osztani 12-vel (havi átlag).

Az ismertetett módon kiszámított havi átlagkeresetet egy bizonyos összeg felett csak korlátozott mértékben lehet figyelembe venni. Ez az ún. degresszió. A korlátozás mértékét és a jövedelemhatárokat a Kormány évente rendeletben határozza meg.

Ha a 2011. december 31-ét követő és 2013. január 1-jét megelőző időponttól megállapításra kerülő saját jogú nyugellátás alapját képező havi átlagkereset 372 000 forintnál több, akkor

januári nyugdíjmelés mértékével növelt összegben - hivatalból balettművészeti életjáradékként kell továbbfolyósítani az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíjra jogosultságáról szóló 5/1992. (I. 13.) Korm. rendelet alapján megállapított öregségi nyugdíjat.

Amennyiben az érintettek - ideértve az eltérő rendelkezések hatálya alá tartozókat is - az ellátás folyósítása alatt keresőtevékenységet folytatnak, arra a Tny. 83/B. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

Ha az érintett személy a tárgyévben törvényben meghatározott biztosítással járó jogviszonyban áll, és az általa fizetendő nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát (a továbbiakban: éves keretösszeg), az éves keretösszeg elérését követő hónap első napjától az adott tárgyév december 31-éig, de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig a nyugdíjfolyósító szervnek a nyugdíj folyósítását szüneteltetnie kell. Ha a fizetendő nyugdíjjárulék alapja az éves keretösszeget a tárgyév decemberében haladja meg, a nyugellátás szüneteltetésére nem kerül sor, de a tárgyév december havi nyugellátást vissza kell fizetni.

Ha a nyugdíjas 2007. december 31-én nyugellátásban részesült, e rendelkezés alkalmazásánál a 2012. június 30-át követően szerzett jövedelem vehető figyelembe.

III. A 2011. évi CLXVII. törvény alapján a korhatár előtti ellátás megszűnik, ha

- a jogosult meghal,

- a jogosult az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti,

- a jogosult részére a Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdése alapján öregségi nyugdíjat állapítanak meg,

- a nyugdíjmegállapító szerv a jogosult kérelmére megszünteti, vagy

- a nyugdíjmegállapító szerv hivatalból megszünteti, ha

a) a korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személy foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor, vagy

b) a keresőtevékenységet folytató, a keresetmegtérítés nyugdíj helyébe lépő korhatár előtti ellátásban részesülő személy és a munkáltatója a Polgári Törvénykönyvről

a) 372 001-421 000 forint közötti átlagkereset kilencven százalékát,

b) 421 001- feletti átlagkereset nyolcvan százalékát,

kell a saját jogú nyugellátás megállapításánál figyelembe venni.

Mit jelent a valorizáció?

A nyugdíj összegének kiszámítása során az 1988. január 1-jétől a nyugdíjazást megelőző napig elért keresetet az országos nettó átlagkereset egyes éveiben történt növekedését alapul véve kell a nyugdíjazást megelőző év kereseti szintjéhez igazítani, valorizálni. A valorizációs szorzószámok kormányrendeletben történő meghatározására - az előző évi statisztikai adatok ismeretében - legkorábban a tárgyév február, március hónapjában kerülhet sor.

Van-e az öregségi nyugdíjnak minimum összege?

Igen. A megállapításra kerülő öregségi teljes nyugdíj összege Korm. rendeletben meghatározott összegnél nem lehet kevesebb, ha a havi átlagkereset ezt az összeget eléri.

Ha az öregségi teljes nyugdíj alapját képező havi átlagkereset nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, a nyugdíjat a havi átlagkeresettel azonos összegben kell megállapítani.

Amennyiben az igénylő csak öregségi résznyugdíjra szerzett jogosultságot (azaz szolgálati ideje nem éri el a 20 évet) öregségi résznyugdíját akkor is a nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetnek a szolgálati időtől függő százalékában kell megállapítani, ha az nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét, mivel az öregségi résznyugdíjnak minimum összege nincs.

Tájékoztató az öregségi nyugdíjkorhatárt még be nem töltött, öregségi típusú nyugellátásban részesülő személyek részére

Az Országgyűlés a 2011. november 28-ai ülésnapján elfogadta a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvényt. A 2012. január 1-jétől hatályba lépő törvény a Magyar Közlöny 2011. december 9-ei 148. számában került kihirdetésre.

E törvény értelmében korhatár előtti öregségi nyugdíj

- az előrehozott öregségi nyugdíj,
- a csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj,

- a kordedvezményes nyugdíj,
- a bányásznyugdíj,
- a korengedményes nyugdíj,
- az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíjra jogosultságáról szóló 5/1992. (I. 13.) Korm. rendelet alapján megállapított öregségi nyugdíj,

- a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj,

- az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj,

- az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj.

(Korhatár előtti öregségi nyugdíjnak minősül a szolgálati nyugdíj is, a szolgálati nyugdíjasokat érintő változásokról azonban külön tájékoztató készült.)

Az öregségi nyugdíjkorhatár a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 18. § (1) bekezdése szerinti öregségi nyugdíjkorhatár. E rendelkezés szerint a társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- 1952. január 1. előtt született, a betöltött 62. életév,

- 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,

- 1953-ban született, a betöltött 63. életév,

- 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,

- 1955-ben született, a betöltött 64. életév,

- 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,

- 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

A 2011. évi CLXVII. törvény értelmében korhatár előtti öregségi nyugdíj 2011. december 31-ét követő kezdő naptól nem állapítható meg.

I. Az 1949. évben vagy azt megelőzően született, a felsorolt nyugellátások közé tartozó nyugdíjban részesülő személyek nyugdíját 2012. január 1-jétől - a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt összegben - hivatalból öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani.

A Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdése alapján megállapított öregségi nyugdíjat (a nők 40 év jogosultsági idő alapján, életkortól függetlenül megállapított kedvezményes öregségi nyugdíját) e törvény rendelkezései nem érintik, azt továbbra is öregségi nyugdíjként kell folyósítani.

Azoknak a korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülő nőknek, akik 2011. december 31-én rendelkeznek a Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdésében meghatározott jogosultsági idővel a korhatár előtti öregségi nyugdíjat 2012. január 1-jétől - a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt összegben - hivatalból öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani az öregségi nyugdíj szüneteltetésére vonatkozó szabályok (Tny. 83/B. §) figyelembevételével.

II. Az 1950. évben vagy azt követően született korhatár előtti öregségi nyugdíjban részesülő személynek a korhatár előtti öregségi nyugdíjat 2012. január 1-jétől - a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt összegben - hivatalból korhatár előtti

szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. §-ának b) pontja szerinti hozzátartozói viszonyban áll (házastárs, bejegyzett élettárs, egyeneságbeli rokon, örökbefogadott, mostoha-, neveltgyermek, örökbefogadó-, mostoha-, nevelőszülő, valamint testvér, élettárs, egyeneságbeli rokon házastársa, bejegyzett élettársa, jegyes, a házastárs, a bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa, bejegyzett élettársa), és a munkáltató, a munkavállaló, valamint a hozzátartozók egymás közötti gazdasági viszonyában többségi befolyás (Ptk. 685/B. §) áll fenn.

Akinek korhatár előtti ellátása megszűnik, annak korhatár előtti ellátás ismételt nem állapítható meg.

IV. Ha a korhatár előtti ellátásban részesülő személy az öregségi nyugdíjkorhatárt betölti, az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésének napjától a korhatár előtti ellátásnak a személyi jövedelemadóval történt csökkentés nélküli összegét öregségi nyugdíjként kell továbbfolyósítani.

Az öregségi nyugdíj folyósítása esetén a nyugdíjas - a nyugdíjkorhatár betöltését követő hat hónapon belül - a nyugdíjmegállapító szervtől kérheti az öregségi nyugdíj összegének ismételt megállapítását, ha a korhatár előtti ellátásban részesülés időtartama alatt legalább 365 nap szolgálati időt szerzett. (A korhatár előtti ellátásban részesülő ugyanis - mivel nem minősül nyugdíjasnak - keresőtevékenység folytatása esetén valamennyi, a biztosítási jogviszonnyal összefüggő egyéni járulék megfizetésére köteles és a nyugdíjjárulék-fizetéssel szolgálati időt szerez.)

Az öregségi nyugdíj összegét - az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésének napjától kezdődően - abban az esetben lehet ismételt megállapítani, ha az így megállapított öregségi nyugdíj magasabb a folyósított összegnél.

Aki korhatár előtti öregségi nyugdíj mellett 2012. január 1-je előtt a Tny. 22/A. §-a alapján nyugdíjnövelésre jogot szerzett, ezt a jogát korhatár előtti ellátás, illetve szolgálati járandóság esetén is érvényesítheti. Esetükben a 0,5-os mértékű nyugdíjnövelés megállapítására - kérelemre - 2011. december 31. napjától, ha a keresőtevékenység a 2011. év folyamán megszűnt, akkor a megszűnést követő naptól kerül sor.

Helyzetkép a BDSZ-ről

Beszélgetés Rabi Ferencsel, a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnökével

Kongresszus évében járunk, november elején tartja XXXVI. kongresszusát a Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete. Folynak az előkészületek, készül beszámoló az elmúlt öt éves időszakról, mely reális összegzése lesz a mögöttünk álló választási ciklus érdekvédelmi munkájának. Ezért nem „előzetest” kérek a majdani írásos dokumentumból – hiszen az még az anyaggyűjtés stádiumában tart -, hanem egy körképet a BDSZ jelenlegi helyzetéről, a szakszervezet állapotáról, a legfontosabb teendőkről.

- A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete erőteljes, jelentős, hagyományokkal rendelkező munkavállalói érdekképviselet – mondja Rabi Ferenc. - Az elmúlt időszaka arról szólt, hogy összefogva a bőripar, a textilipar és a ruhaipar foglalkoztatottjaival, szakszervezeteivel, megpróbáljon egy erőteljesebb ipari szakszervezeti magyarországi gyakorlatot kialakítani. Azért fontos, mert Európa fejlettebb országaiban a szakszervezetek már felismerték, hogy a megváltozott foglalkoztatási körülmények között erőteljesebb ipari összefogásra van szükség, egyrészt azért, mert a tulajdonosok sok esetben azonosnak, vagy összefüggnek a vállalatcsoportok tevékenységei és azért is, mert csökken az iparban foglalkoztatottak létszáma, éppen az új, negyediknek hívott ipari forradalom kapcsán is. A BDSZ-nek ebben a környezetben kell megvizsgálnia, hogyan alakult az elmúlt években a magyar foglalkoztatási helyzet, és hogyan, milyen módon tud szerveződni a bányai, illetve könnyűipari területén.

- *Miről szölk az elmúlt évtizedek?*

- Sajnos arról, hogy a magyarországi bányászati, ásványi nyersanyag-kitermelést folyamatosan szűkítik, egyrészt tulajdonosi döntésekkel, másrészt a környezetvédelmi éghajlat változási klímapolitikák összefüggésében. A szénre épülő villamosáram-termelés szinte teljes egészében megszűnt. Tudtuk már tizenöt évvel ezelőtt is, hogy a mélyművelésű, földalatti szénbányászatot a magyar állam is, mint tulajdonos, de a külföldi tulajdonosok is, hamarosan megszüntetik. Ezért elsősorban a folyamat elhúzására és pozitív szociálpolitikai döntések meghozatalára koncentráltunk. Bízunk abban, hogy a külszíni lignitbányászati még tovább tart, hiszen versenyképesen termelték, termelik a villamos áramot. Sajnos a jelenlegi szabályozási környezetben, műszaki helyzetben kérdéses, hogy meddig tartható fenn a visontai és a bükkábrányi termelés. Mi abban bízunk, hogy legalább tíz évig még működnek a bányák. Jelentősen lecsökkent a bányászati ágazatban foglalkoztatottak létszáma is, ma odáig jutottunk, hogy egy nagyobb személyautó összeszerelő üzemben több foglalkoztatott dolgozik, mint a magyar bányai iparban. Elsősorban az építőanyag-ipar számára termelő adalékanyag bányászati területén várhatóak modernizációs folyamatok. Igaz ezzel „élő munkát” is próbálnak kiváltani, de növekszik a termelékenység, a hozzáadott érték is.

- *A könnyűiparban is hasonló a helyzet?*

- Ott sem érezzük a jelentős áttörést a foglalkoztatásban, a munkahelyek megőrzése is okoz egy-két cégnél kihívást. Érződik azonban az is - mivel kisebb mértékben épültek modern, új kapacitások az elmúlt években -, hogy a tulajdonosok egy része törekszik a gyártási folyamatokban a robotizációra, digitalizációra. Ezen kívül a divat és az ezt követő terméktervezésnek lesz a jövőben jelentősebb szerepe, ez értékelhető fel a munkát.

Összegzőképpen elmondható, hogy a foglalkoztatásban bekövetkezett változások a mi szakszervezetünknek nagyon sok hátrányt okozott az elmúlt öt évben, hiszen ha csökken a foglalkoztatottak száma, csökken a szervezhető szakszervezeti tagok száma is. Ezek ellenére az aktív taglétszámot szinten tudtuk tartani, és a befolyó tagdíjbevételek nagy részben biztosították a BDSZ központban munkát vállalóknak a bérét és a megélhetését.

- *Mi a következő időszak nagy kérdése?*

- A bányai iparban az, hogy hogyan és milyen módon történik meg az ásványi nyersanyagok beszerzése, hogyan lehet az ipar fejlődéséhez szükséges villamos energiát biztosítani, és mi várható az egyéb, más szerveződései területünkön lévő foglalkoztatásban. Én jelenleg azt tudom mondani, hogy annak is lehet majd örülni a következő években, ha a bányai iparban szinten marad a foglalkoztatott létszám és a könnyűiparban, abban az esetben van újabb fejlődési lehetőség, ha az innovációt, az új termékeket, az esetleges magyar könnyűipari márkák megteremtését meg tudják oldani a tulajdonosok, menedzserek. Ellenkező esetben marad a kialakult bedolgozó gyakorlat, amely még egy ideig fenntartható. Ennek az a nagy hátránya, hogy nehéz tisztességes béreket elérni, mert nincs a termékekben annyi hozzáadott érték, ami ezt megteremtheti.

- *Merre fordul a BDSZ szekere?*

- Az irány, amit kijelöltünk már jó pár éve helyes. Tovább kell folytatni az ipari szakszervezeti fúziós folyamatokat. Három szakszervezettel folytatunk tárgyalásokat. Az egyik a Vasas Szakszervezeti Szövetséggel történő együttműködés, ami azért is lehet jelentős, mert két, hagyományosan ipari szakszervezetről van szó (Ráadásul a bányászszakszervezet a vasas-székházban alakult, ilyen módon a történelmi kezdetek is összekapcsolódnak). A másik irányt, a villamosáram-termelés területén a több évtizedes szakszervezeti együttműködés adja. Tárgyalunk az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségével (EVDSZ) is a szorosabb együttműködésről. A harmadik fél a MOL Bányászszakszervezet (Ók 2000-ben a BDSZ-ből váltak ki). A jelenlegi tárgyalásaink alapján a vasas szakszervezeti vezetők nyitottságot mutattak az együttműködésre. Ennek a feltételeit kell kialakítani, pontosítani. Ez - anyagi szempontból - egyenlő felek tárgyalása lesz. Az EVDSZ-nél pedig inkább a szakmakultúra, a hagyományok és a villamosenergia-ipari párbeszédben, az elmúlt évek során elért eredmények adják meg a szakmai együttműködés alapjait. Most még nem tudható, hogy a tárgyalások milyen eredményre vezetnek, abban bízunk, hogy kialakulhat egy erősebb ipari együttműködés, és egy erősebb ipari szakszervezeti háttér tudja majd a munkavállalókat védeni. Ennek lenne még egy jelentős előnye, hogy a területi struktúrákat közösen jobban és hatékonyabban tudnánk működtetni, ami ma már elengedhetetlen feltétel, hogy a kis és középvállalkozásoknál dolgozókat is területi jelleggel próbáljuk meg a szakszervezeti mozgalomba bevonni.

- *A BDSZ törekvéseit, be kell illeszteni a hazai szakszervezeti mozgalom országos szintű érdekérvényesítésébe és a nemzetközi folyamatokba, egyaránt.*

- Természetesen. Országos szinten sajnos maradt a gyakorlat, hogy jelentős számban vannak konföderációk. Úgy látom, hogy több esetben még gondot okozott az is, hogy az egységes fellépésnek a feltételeit a munkavállalói oldal megteremtse. Ezért országos szinten erősíteni kell a szakszervezeti jelenlétet, s nemcsak az érdekegyeztetési fórumokban, hanem a társadalom számára is nyilvánvalóvá kell tenni, hogy a szociális párbeszéd egy fontos demokratikus intézmény. A munkáltatók, a munkavállalók, s adott esetben a mindenkori kormány bevonásával történő tárgyalások elengedhetetlen feltételei annak, hogy tárgyalásos úton megállapodások szülessenek a

foglalkoztatottak, a munkavállalók érdekében, legyen az közzsféra, vagy versenyszféra. Ebben kevés konkrét eredmény történt. Abban bízunk, hogy a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége és az Autonóm Szakszervezeti Szövetség fúziója után kialakulhat egy erős országos szintű együttes szakszervezeti fellépés, főleg a versenyszférában. Ez a fúzió utáni első években, tapasztalataiban inkább negatív volt, mint eredményeket hozó. Az utolsó fél évben az erőteljesebb fellépés miatt is - ami elindult a béren kívüli juttatások adótervéneinek a megváltoztatása kapcsán, majd a túlórára, túlmunkavégzésre vonatkozó új szabályozás okán - a szakszervezetek megítélése a tagság körében javult. A hároméves munkaidő keret bevezetése a Munka Törvénykönyvben - egyéni képviselői indítványokra - bizonyította, hogy a hatalom mindent képes megtenni a befektetők és a tőketulajdonosok érdekében. Nem lehet olyan szabályozást érdekegyeztetés nélkül, szociális párbeszéd nélkül bevezetni, ahol a munkáltatók sem értik és érzik, hogy miért kell, a munkavállalók pedig végképp nem. Ötven munkanappal megnövelni az éves munkaidőt, hogy azt három éves keretben lehessen elszámolni, beleértve a túlóra díjazását is, ez elfogadhatatlan. A demonstrációkkal elindult szakszervezeti akciószorozat, melynél később megjelent a civilszervezetek, politikai pártok támogatása is, ráirányította a figyelmet a szakszervezetek fontosságára. A munkavállalók, a szakszervezeteken keresztül tudják a saját érdekeiket megjeleníteni, összefogva, szolidárisan, egymásra figyelve. Ebben megszületett egy olyan többnapos sztrájkra épülő bérmegállapodás is, ami a rendszerváltás óta, de az előtte lévő negyven évben sem volt jellemző, tehát az, hogy sikerült összefogással, sztrájkjal eredményt elérni. Ezek a folyamatok hozzájárulhattak ahhoz, hogy a munkavállalók a szakszervezeti tagság fontosságát felismerjék, hogy egy erőteljesebb összefogás irányába kell elmozdulni. Ez természetesen minden cégnél, minden ágazatnál más sajátosságokra épül. Más egy Audi, ahol közel tizennégyezer ember dolgozik, s a munkavállalóktól függ, hogy a gépkocsit Németországban össze tudják-e szerelni, vagy nem. Megint más az, ha egy cég termékeit legfeljebb nem tudják kiszállítani, ami okoz egy kis feszültséget, de lehet olyan is, hogy még örülnek is annak, ha egy időre szünetel a termelés, s nem kell munkabért fizetni. A helyes szakszervezeti álláspont kialakításához kell az ágazati szakszervezetek szakértőinek tudása, a megszerzett tapasztalatok értékelése.

- *Ebben a helyzetben a szakszervezetek által megfogalmazott négy pontos követelés, amit három konföderáció támogatott, de a BDSZ is hozzájárult a kialakításához, hogy olyan pont, ami sarkalatosan meg kell, hogy valósuljon a következő időszakban.*

- Az első követelés a Munka Törvénykönyvének áttekintése és munkavállaló barát módosítása. Túlságosan munkáltatói igényekre épültek az utolsó tíz év módosításai, beleértve a hároméves munkaidőkeretet, s egyéb változtatásokat is. Ebben az időszakban rendkívül fontos, hogy a bérek felzárkóztatása erőteljesebben induljon meg az egységes európai munkaerőpiac kihívásai miatt. Ennek természetesen termelékenységi és egyéb feltételei is vannak, amit figyelembe kell venni. Ellenkező esetben, ha nem érezhető a bérek növekedésének

dinamizmusa a magyar munkavállalók nagyobb része külföldön vállal majd munkát. A közelmúltban a Miskolci Egyetemen megkérdezték a hallgatók egy részét, akik a bányászati, illetve rokon szakmákban nyertek felvételt, s 82,5%-uk úgy nyilatkozott, hogy a diploma megszerzése után külföldön kívánnak munkába állni. Kell egy olyan közeget teremteni a magyar munkavállalók számára is, ahol kiszámítható a foglalkoztatás, karrierjük meg tudják tervezni és biztonságban érzik magukat. Leginkább ez hiányzik ma Magyarországon a munkaerőpiacon.

- *Tőlünk nyugatra mitől más?*

- Hogy értsék az olvasók, mondok egy példát. Ha Ausztriában munkaközi szünet van, akkor megterítenek a munkavállalóknak, mindenki megáll, s nyugodtan megebédel. Nálunk még ez is sokszor menet közben, munka közben történik. A bér mellett a kiszámítható körülmények járulnak hozzá, hogy szívesebben mennek a fiatalok - most már a középgeneráció tagjai is - külföldre munkát vállalni. Ezeket a munkakörülményeket a kollektív szerződésekkel lehet elérni, biztosítani. A mai magyar munkaviszonyok között kellene az ágazati kollektív szerződések, amelyek hasonló feltételeket teremtenek a munka világában, a keleti és nyugati megyékben egyaránt, ezek tudják csökkenteni, megszüntetni a bér- és szociális juttatások közötti különbséget. A villamosenergia-iparban, természetesen az EVDSZ vezető szerepével, de a BDSZ is hozzájárult, hogy kiterjesztett ágazati kollektív szerződés van érvényben. Ilyen típusú megállapodásokból kellene sokkal több.

- *S ha nem tudunk ebbe az irányba lépni, hogy a szociális párbeszédet erősítsük?*

- Az a magyar demokrácia minőségét is befolyásolja. Nem véletlenül kérdezték huszonöt-harminc évvel ezelőtt a nyugati szakszervezeti képviselők, hogy milyen nálatok a szociális párbeszéd? Rendszer változtatáskor igazán nem is értettük a kérdést. Majd hamarosan megtanultuk, hogy a tőke és a munka között feszülő, örökké meglévő ellentmondást - hiszen a tőkének a profit érdekeltég az elsődleges -, szociális párbeszédben igyekeztek feloldani. Tárgyalások eredménye a kollektív megállapodások sorozata. Ez a szociális Európa egyik jellemzője. A másik, hogy megjelenik a vállalatok szociális felelőssége. A harmadik pedig, hogy a munkavállalók tudják, hogy munkás éveik után is megtalálják a megélhetést. Ehhez kiszámítható, rugalmas, nyugdíjrendszer kell. Végre meg kell érteni, hogy azok, akik a társadalomban a legtöbbet teszik, mert bizonyos egészségkárosító munkát végeznek, amit muszáj megcsinálni, akár a paksi atomerőműben, akár egy bányában, azoknak a korhatár előtti nyugdíjazás lehetőségét biztosítani kell a ledolgozott évek függvényében. Csaknem egy évtizede nem találunk megoldást az eltörölt korhatár előtti nyugdíjak ügyében. A BDSZ is kapott ígéreteket miniszteri szintről, hogy az átmenetet biztosítják az érintett szén külféjtésen dolgozók számára, de a mai napig nem került sor semmilyen érdemi intézkedésre. Ez is a „zászlón” kell, hogy maradjon. A kiszámítható nyugdíjrendszerhez hozzá tartozik az is, hogy a magánnyugdíj pénztárakból 2800 milliárd forintot bevontak a költségvetésbe. Most lépnek nyugdíjas korba az úgynevezett Ratkó-korszak gyermekei. Igen nagy létszámban lesz nyugdíjigogusult hirtelen és egyszerre az 1950-es évek generációja. Ez a korosztály, amikor belép a

nyugdíjrendszerbe, kell, hogy ebből a 2800 milliárdból valamit visszakapjon, hogy jobb kondíciókkal kezdje a nyugdíjas éveket. A nyugdíjemeléseknél pedig az úgynevezett vegyes indexálás kell áttérni, hogy ne növekedjen tovább az aktív munkavállalók keresete és a nyugdíjak közötti különbség.

- *A szakszervezetnek mindig markáns volt a közösségteremtő ereje.*

- A szolidaritásra épülő társadalmak azok, amelyek leginkább sikeresek voltak az elmúlt időszakban. Meg kell nézni az északi országok gyakorlatát, részben a belga, luxemburgi, holland és más gyakorlatokat. A demokráciához, szinte mindenhol hozzátartozott, hogy a munkavállalók oktatása, képzése, egészségügyi ellátása, fontos, sok esetben kiemelten támogatott szociálpolitikai terület volt. Ha nem tudjuk elérni, hogy Magyarországon is ilyen módon gondolkodó közösségek legyenek, a társadalmi szolidaritás működjön, nehéz lesz elérni a tőlünk nyugatra lévő, fejlettebb országok életminőségét. Ha mindig azt nézik, hogy ki, hol, mikor, milyen módon tud plusz jövedelmekre szert tenni kapcsolati tőke révén, hogyha a korrupció tovább fog erősödni, ha nem a versenyben lévő vállalkozások lesznek a jellemzők, hanem azok, akik helyzetbe kerülnek a mindenkori kormányzat jóvoltából, akkor ez a magyar kapitalista modell félre fog csúszni. Nem lehet olyan modellt építeni, ahol mesterségesen teremtik meg a vezető tőketulajdonos réteget, politikával összefonódva, mert ezek a rendszerek tőlünk keletrebbre jellemzők. Én hiszek abban, hogy meg fog változni ez a kialakult magyar gyakorlat. Amennyiben nem, akkor a kialakuló társadalmi viszonyokban az egymásra figyelés és a másik segítése, támogatása egyre inkább háttérbe szorul, s elveszítjük az összefogásban rejlő erőnket. A kérdésre konkrétan válaszolva, ez esetben a szakszervezeteknek megnehezedik, ellehetetlenül a közösségteremtési lehetősége.

- *Magyarország az EU tagországa, s a BDSZ szerves része az európai szakszervezeti mozgalomnak.*

- Ha Magyarország az Európai Unió tagjaként működik a következő években is, tehát marad az EU-ban - s én bízom abban, hogy így lesz, s nem feszítjük odáig a húrt, hogy esetleg még egyéb más szempontok is figyelembe vételre kerülnek -, akkor tudomásul kell venni, hogy a közösségi jogban vállaltunk nagyon fontos politikai, gazdasági, társadalmi kötelezettségeket. Valaki úgy lehet egy klub tagja, ha a klub szabályait betartja. A BDSZ, mint az IndustriAll Europe és az IndustriAll Global tagja mindig is tudomásul vette, hogy miként működnek ezek a szakszervezeti szövetségek, s a maga módján igyekezett erősíteni az európai munkavállalói mozgalmat. Korábban sokkal inkább aktív voltunk a bányai területén a globális mozgalomban, de a bányai terület leépülése miatt csökkent a szerepvállalásunk. Az európai folyamatok nagyon fontosak. Működik az európai szintű szociális párbeszéd. Részt veszünk a textilipari, a bőripari, a cipőipari és a kitermelő iparágai szociális párbeszédben. Képviselőink rendszeresen részt vesznek az üléseken, ahol az európai munkáltatók képviselőivel is tudunk párbeszédet folytatni és találkozni, ami új információkat ad, tájékoztat a folyamatokról, és jobban át lehet tekinteni az európai munkavállalás feltételeit. A leginkább élen haladók körében, főleg azoknál a cégeknél, ahol megalakultak az európai üzemi tanácsok is, felmerült az európai kollektív megállapodás

feltételeinek a kialakítása. Rendkívül nehéz ezt megkötni, hiszen eltérők az adott gazdaságok teljesítményei, az egy főre eső megtermelt hazai össztermék, de összességében azt tudom mondani, hogy egyre inkább kezd bizonyos munkafolyamatoknak a hatékonysága, termelékenysége hasonlítani a nyugati országokéra. Az Audi sztrájk erre is rámutatott. Ezért bízom benne, hogy a következő évtizedekben megszülethetnek az első európai szociális megállapodások, amelyek kollektív szerződés jellegűek is lehetnek. Az európai üzemi tanácsok is törekednek arra, hogy a tájékoztatási és a konzultációs jogaikon túllépve próbáljanak többet tenni az érdemi munkavállalói megállapodások érdekében. Ennek a közös munkának a feltétele, hogy a következőkben is maradjon fenn az európai szociális modell, ez vezetheti el az európai szakszervezeteket egy új, magasabb minőségű együttműködéshez a

munkavállalók érdekében. Globális szinten is vannak erre példák. Spanyolországban most volt egy konferencia a mexikói ipari termelés helyzetéről és a foglalkoztatásról. Vagyis globális szinten is próbálja a szakszervezeti mozgalom közelíteni egymáshoz a nemzetközi foglalkoztatási gyakorlatokat. Nagy kérdés, hogy a világ nagy erőközpontjai, az Amerikai Egyesült Államok, Kína, Oroszország és az Európai Unió milyen politikát folytatnak. Én már tizenöt-húsz évvel ezelőtt is azt hallottam az európai bizottsági felelősöktől, az európai szakszervezeti vezetőktől, hogy az irány csak egy egységes, erős európai gazdaság megteremtése lehet, aminek az akadályait le kell bontani, mert Európa egységesen képes erőteljes tárgyalási pozíciókat kialakítani. Az amerikai elnök által elindított vámháborúk, piaci hozzáférések szűkítési szándéka rámutatott, hogy ezek az intézkedések nagyon jelentős hatással lehetnek a

munkahelyek megőrzésére, újak teremtésére, s az európai jólétre. Ezért tartom én is fontosnak az európai együttműködést.

- *Miképpen lehet eredményes a szakszervezeti mozgalom?*

- Már harminc évvel ezelőtt is azt tanultuk, hogy két út lehetséges. Az egyik a tárgyalásos úton történő megállapodás, a másik, ha ez nem megy, akkor a nyomásgyakorlás különböző eszközeit kell használni. A tárgyalásos úton történő megállapodásnak az utolsó tíz évben, sajnos erősen lecsökkentek a lehetőségei. Ennek a következménye, hogy az utóbbi időben megszorodtak az utcai tiltakozások, demonstrációk, s ez várható a jövőben is. Az érdekérvényesítéshez szükséges tudást, ami a munkavállalókban is meg kell, hogy legyen a közösség összefogása érdekében, vagyis a szolidaritásérzést, a társadalmi felelősségvállalást már az iskolarendszer kereteiben is tanítani kellene, s a

későbbiekben alkalmazni a munkavégzés során. E nélkül nem lehet már egy modern társadalmat felépíteni.

Sokat beszélünk a környezettudatosságról, de a fogyasztási szokásaink nem adják vissza a környezet védelméhez szükséges háttérrel. Ezt akkor lehet megteremteni, ha a gyerekek kezdettől tudják, hogy egy papírzacskó előállításához mennyi energia, mennyi nyersanyag kell, hány fát kell kivágni, stb. Be kell tehát vezetni egy új társadalmi szemléletet, ami elsősorban a politika dolga, felelőssége. Az ellentmondásos, buta ügyek helyett, ilyen valós problémákkal kellene foglalkozni.

A szakszervezetnek ebben ott lehet jelentősebb szerepe, hogy az iskolarendszerben is el kellene kezdeni tanítani, hogy mit jelent munkavállalónak lenni, hogy nem mindenki a vagyonából és a felhalmozott tőkéjéből él meg, s a munkavállalói létnek megvannak a maga sajátosságai. Ha azt sikerülne megértetni,

hogy összefogás nélkül nem lehet eredményeket elérni, akkor ez egy óriási előrelépés lenne. Ma sajnos ott tartunk, hogy ha az egyik lemaradó bércsoport egy kissé magasabb bérfejlesztést kap, akkor a másik megsértődik, és rögtön azt firtatja, hogy miért ők kaptak, miért nem mi. Nincs meg az a szemlélet, ami szükséges ahhoz, hogy ezekben a dolgokban eredményesek legyünk, s ennek részben az az oka, hogy kevés az átadott információ, kevés a szakszervezeti tagság felkészítésére szánható idő és lehetőség, s a tisztségviselők képzésével az utolsó huszonöt évben elmaradtunk. Ahhoz, hogy eredményeket lehessen elérni, kell egy olyan – elsősorban az országos szakszervezeti szövetségek által megteremthető – háttér, ahol ezt a felkészülést, felkészítést el lehet végezni. Ha ezek meglennének, eredményesebb lehetne a következő időszak érdekvédelmi munkája.

Hámori István Péter

Villamosenergia-ipari Bér és Szociális Megállapodás a 2019. évre

Jelenmegállapodása villamosenergia-ipari Alágazati Párbeszéd Bizottságban folytatott szociális párbeszéd eredményeként, a Villamosenergia-ipari Társaságok Munkaadói Szövetsége, valamint az Egyesült Villamosenergia-ipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége, és a Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete (továbbiakban: Felek) között jött létre.

A Versenyszféra és a Kormány állandó Konzultációs Fórumának (VKF) keretében egyes szociális partnerek között létrejött országos megállapodásban megfogalmazottakat figyelembe véve, Felek az alábbiakban

állapodnak meg:

1. A Megállapodást kötő Felek kiemelt fontosságúnak tartják, hogy a szociális partnerek a bértárgyalások során a munkahelyek és a munkabéke megőrzését tekintik elsődlegesnek úgy, hogy a foglalkoztatás biztonságát és a szakmai színvonal növekedését kezeljék kiemelten.

2. A felek azt ajánlják a társaságcsoporthoz, és munkahelyi szintű szociális partnereknek, hogy a 2019. évi bér- és szociális megállapodások megkötése és végrehajtása során vegyék figyelembe a 2019. év második felétől bekövetkező járulékcsoökkentésből fakadó költségmegtakarítást, a várható infláció

mértékét, a villamosenergia-iparban bekövetkező gazdasági változások hatásait és a munkaerő-piaci helyzetet.

3. A Megállapodásban részt vevő Felek azt is ajánlják a társaságcsoporthoz és a munkahelyi szintű szociális partnereknek, hogy a 2019. évi bér- és szociális megállapodások megkötése és végrehajtása során tárgyaljanak a béren kívüli juttatások szabályai változásának hatásáról. Javasolják, hogy az egy főre jutó jóléti szociális költségmutató - villamosenergia-vételezési kedvezmény, valamint a munkáltató által törvény alapján kötelezően nyújtott juttatások költsége nélkül - számított reálértéke megőrződjön. A

társaságcsoporthoz, illetve a helyi szintű megállapodásban ezen költség bérebe való konvertálásáról a szociális partnerek megállapodhatnak.

4. Az ÁBTR egyes bérosztályaiában az 2019. január 1-től alkalmazandó ágazati bérminimum értékek az alábbiak:

1. bérosztályban 149.000 Ft/hó;
2. bérosztályban 196.200 Ft/hó; (villamosenergia-ipari garantált bérminimum)
3. bérosztályban 203.100 Ft/hó;
4. bérosztályban 247.000 Ft/hó.

5. A megállapodó Felek vállalják, hogy a társaságcsoporthoz, illetve a helyi szintű megállapodásban rögzítik az infláció kezelésének módját.

6. Felek megállapodnak abban, hogy jelen megállapodás részét képezi a Villamosenergia-ipari Kollektív Szerződésnek (VKSZ), tartalma teljes terjedelmében bekerül a VKSZ 2. sz. mellékletébe, és együttesen kéri a megállapodás kiterjesztését.

7. Jelen megállapodás akkor lép hatályba, ha a megállapodást kötők illetékes fórumai jóváhagyják. Budapest, 2019. február 13.

VTMSZ EVDSZ BDSZ

A BDSZ országos tanácsa, 2019. február 20-i ülésén, egyhangúlag jóváhagyta a megállapodást!

Sajtóközlemény 1.

Sztrájk előtt áll a paksi atomerőmű két szakszervezete

2019. február 22. napján a paksi atomerőmű két szakszervezete, nevezetesen a Műszakos Dolgozók Érdekvédelmi Szervezete Paksi Atomerőmű (MÉSZ) és a Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete (PADOSZ) bejelentették a munkaügyi konfliktust. A konfliktus tárgyaként a paksi atomerőmű fegyveres biztonsági őrseg kiszervezését jelölték meg.

A sztrájkkövetelésben megfogalmazták, hogy a munkáltató a Fegyveres Biztonsági Őrség tevékenységét ne szervezze ki, illetve a tevékenység kiszervezése esetén méltányos feltételeket biztosítson a munkavállalóknak, mert a munkáltató személyében bekövetkezett változás miatt a rá irányadó munkafeltételek lényeges és hátrányos megváltozása következtében a munkaviszonyuk fenntartása számukra hosszútávú aránytalan sérelemmel jár. Hogy fajult el idáig a helyzet?

A paksi atomerőmű humán igazgatója, mint munkáltató képviselőjében eljáró személy, 2018. május 25-én levélben tájékoztatta a szakszervezeteket az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Fegyveres Biztonsági Őrség (FBŐ) tevékenységének kiszervezési szándékáról. Ezzel együtt tájékoztatta a szakszervezeteket arról is, hogy a tevékenységgel együtt átadja a munkavállalókat is munkáltató személyében bekövetkező változással. A munkáltatói tájékoztatásban vázolt kiszervezés egy olyan közigazgatási határozatot jelölt meg az intézkedés indokaként, mely közigazgatási határozat ezt az intézkedést nemcsak szükségessé teszi, de elő is írja.

Ezt követően a szakszervezetek részletes tájékoztatást kértek a munkáltatótól a szükséges változtatások irányaira és mértékére, azok lehetséges alternatíváira vonatkozóan, ugyanis a fegyveres őrseg látja el elsősorban az atomerőmű, mint nukleáris létesítmény

védelmét. Ez a testület nem egyenlő a vagyoni szolgálatással.

A szakszervezetek kiemelt szempontja, hogy a nemzetbiztonsági szempontból is fontos FBŐ tevékenység színvonalát a tervezett változtatások ne rontsák le, azaz a tervezett változtatások sem a feladatot ellátó szakszemélyzet tevékenységének magas színvonalát, sem a személyzet megelégedettségét, sem pedig a tevékenység által megkívánt megfelelő emberi erőforrás tartalékokat ne érintse hátrányosan. Értelmezésünk szerint ugyanis csak ezek eredője biztosítja a nemzetbiztonsági szempontból is fontos FBŐ tevékenység magas színvonalát.

Hosszas tárgyalások következtek, amely során a szakszervezetek egyeztettek az MVM Zrt. vezérigazgatójával, majd elnökök vezérigazgatójával. 2018. november 14. napján a paksi atomerőmű vezérigazgatója meghozta döntését, hogy a tevékenységet kiszervezi és

2019. március 22. napjával a tevékenységet végző munkavállalókat is átadja egy olyan gazdasági társaságnak, ahol a foglalkoztatási körülmények és munkáltatói juttatások jóval kedvezőtlenebbek, mint az MVM Paksi Atomerőmű Zrt-nél. A döntést követően a szakszervezetek ismételtlen folytatták az egyeztetést a munkáltatóval, és újra a miniszter asszony segítségét kérték, akitől sajnos válasz nem érkezett. A munkáltató az egyeztetéseken többször hangoztatta, hogy elsősorban nem anyagi megfontolásból döntött a kiszervezés mellett, de ennek ellenkezője követhető nyomon.

A szakszervezetek aggályosnak tartják a tapasztalt munkáltatói hozzáállást. Mind a jelenlegi munkaerő-piaci viszonyok és legfőképp mind a nukleáris védelem szempontjából helytelennek ítélik meg.

A munkáltató személyében bekövetkező változás miatt a munkáltató és az érdekvédelmi szervezetek között jelenleg

is zajló tárgyalássorozat a szakszervezetek megítélése szerint nem a megállapodás irányába halad, ezért döntöttek arról mind a MÉSZ, mind a PADOSZ arra felhatalmazott testületei, hogy megalakítsák közös sztrájkbizottságukat és bejelentik a munkaügyi konfliktust. Megállapodási sikertelenség esetén pedig az őrsegét ellátó személyzet kész a sztrájkra. Ez nem azt jelenti, hogy védelem nélkül marad a paksi atomerőmű, hanem azt, hogy a fegyveres rendvédelmi hatóságnak kell, ezen tevékenységet, ellátnia.

Paks, 2019. február 22.

A sajtóközleményt kiadta:

Gál Rezső, MVM Társaságcsoporthi Szakszervezeti Szövetség elnöke, Hatvani Jácint, Műszakos Dolgozók Érdekvédelmi Szervezete Paksi Atomerőmű elnöke Lőrincz László, Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete elnöke.

Szolidaritási nyilatkozat

A Bányá-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete értesülve a Műszakos Dolgozók Érdekvédelmi Szakszervezete Paksi Atomerőmű (MÉSZ) és a Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete (PADOSZ) által szervezett

figyelmeztető sztrájkokról és a további tervezett szakszervezeti akciókról, szolidaritását és támogatását fejezi ki az érintett munkavállalókkal.

Elfogadhatatlannak tartjuk a kiszervezésben érintett munkavállalók

hátrányos megkülönböztetését, jövedelemcsökkenését.

A Paksi Atomerőműben a fegyveres biztonsági tevékenység ellátása jelentős többletfelelősséggel jár, ezen a területen dolgozó munkavállalókat nem lehet

minimálbéren foglalkoztatni!

A BDSZ szolidaritást vállal a szakszervezetekkel, támogatja a sztrájkot, az esetleges további akciókat, demonstrációkat.

Kívánunk eredményes munkaharcot,

valamint ehhez az 1894-ben Selmezbányán elfogadott bányászkielégítéssel:

Budapest, 2019. március 4.

Jó szerencsét!

Rabi Ferenc

Sajtóközlemény 2.

Nem várt sikerrel zajlott le a figyelmeztető sztrájk a paksi atomerőműben 2019. március 2. napján a paksi atomerőmű fegyveres biztonsági őrseg kiszervezésben érintett munkavállalói - akiknek ma délelőtt munkaidő volt elrendelve - 11 óra és 13 óra között végrehajtották 2 órás figyelmeztető sztrájkjukat.

Ez idő alatt az állomány többi tagjának

a szakszervezet tartott tájékoztatót a paksi atomerőmű előtt található szoborparkban, amely lehetőséget a munkáltató is kihasználta és mind szóban, mind írásban tájékoztatta a munkavállalókat a munkakörülményeik változásáról.

A nem várt siker pedig, hogy a kiszervezésben érintett munkavállalókat a munkáltató a mai nappal felmentette a

fegyveres szolgálat teljesítésének kötelezettsége alól és március 7. napjáig eltekintett a munkavégzési kötelezettség teljesítésétől is. Az intézkedés alapja a szakszervezetek feltételezése szerint a folyamatos sztrájkotól való félelem. A kiszervezésben érintett munkavállalóknak adott tájékoztató alapján március 7 és 22 között általános munkarend szerint reggel 7:00 és délután

15:20 között kell a munkaidejüket letudni. A munkavállalókat egyelőre nem tájékoztatták, hogy ezen munkaidőben mi lesz a pontos feladatuk.

A munkáltató tájékoztatása alapján az Atomix Kft., mint amely gazdasági társaság március 23. napját követően a fegyveres biztonsági tevékenységet átvevője látja el már a mai naptól a paksi atomerőmű őrését.

A munkáltató a szakszervezetekkel hétfőn délután folytatja a konfliktus tárgyában legközelebbi egyeztetését.

A sajtóközleményt kiadta:

Hatvani Jácint, Műszakos Dolgozók Érdekvédelmi Szervezete Paksi Atomerőmű elnöke Lőrincz László, Paksi Atomerőmű Dolgozóinak Szakszervezete elnöke.

Mit üzen a múlt? Perlekedések, sztrájkok

„A rabszolga-törvény elleni tüntetések, sikeres sztrájkok és sztrájk-fenyegetések újra megmutatták, hogy van szakszervezet Magyarországon is. Ezzel együtt fellángolt a vita, hogy mi is kell egy jó szakszervezethez, szükség van-e a mostani rendszerre.” – olvasható Babel Balázs, Kunert Annamária 2019. februárban az Új Egyenlőségben megjelent írásában. Talán nem lesz haszontalan, röviden felvillantani, miképpen is alakult a sztrájkok története Magyarországon, milyen tanulsággal szolgál a múlt.

„A történelem kevés sztrájkot, illetve céhbéli sztrájkot említ. De bizonyos, hogy nemcsak az 1573. évi kolozsvári ötvös-sztrájk és a pozsonyi cipész sztrájk voltak az egyedüli sztrájkok Magyarországon.” – írta Jászai Samu: A magyar szakszervezetek története (1925) munkájában. Részletesen megírta az erdélyi sóbányászok 1435-beli sztrájkjait történetét is. Bemutatva a nyomorúságos életkörülményeiket, a szigorú parancsot, mellyel meg akarták akadályozni szervezkedésüket. A régi dokumentumokból kiolvasható, mindenek ellenére sztrájkba léptek a máramarosszigeti sóbányászok, és kicsikarták a béremelést. Kitérhetnénk, hogy az 1492-es sztrájkot követően „a sóbányászok a királyhoz fordultak, kérve tegyen igazságot. A királyi „igazság” nem sokat ért.” A munkások bérét némileg emelték, „gondoskodott arról, hogy a munkásokkal való bánásmód emberibb legyen”, ugyanakkor megvonta szabad költözködési jogukat. A sóbányászok ezután már nem keresték a királyi igazságot. Lehetne még sorolni a munkabeszüntetéseket, melyeket végső elkeseredésükben, minden szankció ellenére szerveztek a munkások, ám helyzetük alig változott.

A céhrendszer felszámoló 1872. évi I. Ipartörvény a „szabad ipar elvére” támaszkodott, a munkások kiszolgáltatott helyzete azonban alig változott. „A zalatnai bányakapitányság területéhez tartozó bányákban egyhuzamban reggel 5 órától este 10-ig dolgoztak, de – mint a jelentés (Budapesti Iparkamara 1879. évi jelentése) megnyugtatólag hozzászéli – több pihenésre szánt szünettel. Mai szemmel olvasva a bányamunkások béréből levonásra kerülő tételeket egészen elképesztő kizsákmányolást érezkelhetünk. (Csak a társládákra a

munkabér 4-6%, a szerszámok értékcsökkenésének általánya, robbantószerkeztelések költségei, a lámpákban elhelyezett olaj költsége... nem sorolom tovább. A munkabérek, a munkaidőt a munkáltatók egyoldalúan határozták meg, nem volt más lehetőség, mint a sztrájk eszköze.

A céhrendszer idején tilos volt a sztrájk, de az I. Ipartörvényt követően sem sokat változott a helyzet, a hatóságok ellehetlenítették az akciókat. Nem tanulás nélküli a kocsigyártók 1878. október 10-én kezdődött sztrájkja, követelték a 12 órás munkaidőt, a rendszeres heti bérfizetést. A sztrájkba beavatkozott a rendőrség, a sztrájk vezetőit bebörtönözték. A sztrájkolókkal szimpatizáló munkások pénzt gyűjtöttek a sztrájkban résztvevőknek. A sztrájkolókat, de még azokat is, akik érdekeik védelmére szervezkedni akartak, lázadónak minősítették. A Népszava azt írta a vereséggel végződő sztrájk után: „Ha a bognárségekkel kellően szervezve lettek volna, s ha nem hagyták volna abba éppen abban az időben a munkát, amíg úgy szólván semmi megrendelés nem érkezett a gyárakba, akkor... követeléseik minden pontját keresztülvihették volna... szervezkedniük kell, hogy együttesen határozassák meg azon módokat és időpontokat, miképpen és mely időben lépjenek föl jogos követeléseikért.”

A bányászok is egyesületeket kívántak alakítani. 1882. május 1-jén gyűlést hívtak egybe. „De a rendőrség szétkergette őket, aminek a következménye az volt, hogy részleges bányászsztrájk tört ki, amelyet a hatóság szintén elnyomott.”

Az 1880-as évek, 1890. év sztrájkjai, bérmozgalmai kevés eredménnyel végződtek. A sokféle szakma, különböző időpontban történő megmozdulásai, többségében nem hoztak eredményt. A munkások csalódtak, de nem jutottak túl a betegségyelőző- és önképző egyletek szervezésén. Nem mindenütt ismerték fel, hogy azok gazdasági harcra nem alkalmasak.

„Csak akkor indíthatók meg sztrájkmozgalmak, ha a munkások erre kellően fel vannak készülve.” – olvasható egy korabeli szaklapban. A 90-es évek elejének sztrájkjai már megfontoltságról, kitartásról és szolidaritásról tanúskodnak.

1893. március 1-jén egy gyűlésen

felvetette az építőmunkások szakszervezete, hogy szervezzék úgy testvér egyesületet, melyben a kőművesek, ácsok és kőfaragók megtartva külön-külön szakmai szervezetüket, és „szoros kölcsönösségben álljanak egymással.”

A sztrájkok csak akkor lehettek sikeresek, ha előre pontosan megszervezték azokat, reális célokat tűztek ki.

A szakszervezetek erősödésével a munkabér és a munkaidő témáin kívül az írásbeli megállapodások a munka- és szociális körülményekre is kitértek esetenként. A bér és a munkaidő az idők folyamán megmaradt súlyponti tartalmi kérdésnek, jóval összetettebben természetesen, mint az első kollektív szerződések esetében. Itt emlékeztetünk, hogy „A munkaidőt illetően, a XIX. században számos demonstráció, tüntetés célja volt, hogy elérjék a tíz, majd nyolc órás munkaidőt. (1816. Robert Owen: „8 óra munka, 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás” elvét mondta ki, majd 1886. május 1-én Chicagóban vonultak utcára a munkások, többüket halálos lövés ért, melynek emlékére 1889. július 14-én, a II. Internacionálé elfogadta, hogy a munkásszervezetek vonuljanak fel 8 órás munkaidőért.”

A sztrájkok eredményességét befolyásolta, hogy a szervezet mennyi ideig tudta támogatni a sztrájkolókat. A sörfőzők 1898-as sztrájkja résztvevői az „összmunkássághoz” fordultak segítségért. A szervezett munkások képviselői általános sörbojkottra és annak betartására hívtak fel. A folyamatos agitálás eredményre vezetett, s ez közvetve sikerre vitte a sztrájkot. 1896-ban nyolc hétig minimális segélyezés mellett ötezer asztalos sztrájkolt. E mozgalmat támogatták „osztrák, német, francia, román, svájci szaktársak gyűjtöttek a magyar munkások megsegítésére.” 1901. június 29-én a Közúti Villamosvasutak 1200 alkalmazottja lépett sztrájkba. Támogatták a sztrájkot a munkáslapok, így a közvélemény is a sztrájkolók mellé állt. Két nap után a villamosvezetők igazgatósága elfogadta a követeléseket.

Eredménytelenséghez vezetett, ha sztrájkbontók jelentek meg. 1901-ben 2100 MÁV gépgyári munkás szüntette be a munkát. A három és fél hétig tartó sztrájk elbukott, mert sok sztrájkbontó jelentkezett munkára. A gyársztrájkolók közül 800 munkást elbocsátott a cég,

akiknek többsége elhagyta az országot.

A sztrájkok sikeressége tehát sok mindentől függött: szervezettségre, reális célok meghatározására, támogatottságra, nagyfokú szolidaritásra volt szükség.

A sztrájkokban edződő szakmák, az országossá bővülő szervezkedés odavezetett, hogy mind a munkások, mind a munkaadók megértették az egyezkedés, a békéltetés szükségességét. Magyarországon már az 1840. XVI. törvény kimondta, hogy gyáros-munkás, a kereskedő- segéd közötti panasz megoldására a közigazgatósághoz lehet fordulni. Majd az 1851-ben a szolgálati jogviszonyról a „perlekedések” megoldására az Ideiglenes Utasítás rendelkezett arról, hogy lehetőség szerinti békés úton történjen.

Az 1884. évi Ipartörvény 141.§-a ugyan kimondta: „minden ipartestület kebelében az iparosok, tanoncok vagy a segédek között felmerülő súrlódások és vitás kérdések elintézésére iparosokból és segédekből külön békéltető bizottság szervezendő.” A szervezett munkások, amikor rájöttek ennek az intézménynek jelentőségére, követelték, hogy lehetőségük legyen részt venni azok munkájában. A szakmai szervezetek képviselői felkészülten mentek a békéltető bizottságok választó gyűléseire, így beválasztották őket azokba.

Természetesen a békéltető bizottságok munkája sem lehetett mindig sikeres. Idő kellett megerősödésükhöz. Nem felejthető, hogy a hatóságok nem segítették munkájukat. Az alapszabályokból kihagyatták a sztrájkra vonatkozó pontokat. (Megjegyzem, a sztrájk nem volt tilos, csak a szervezése, „összebeszélés” és a sztrájk támogatása. Így a sztrájkok szervezése „rejtett” módszerekkel az „ellenállási és agitacionális pénztárak” segítségével, később az un. „szabadszervezeteken” keresztül valósulhatott meg. 1906-ban 1907-ben fejlődtek ki a szakmai szabadszervezetek. A szakszervezet ez időtől – mint azt már sokan tudjuk – a szabadszervezetekkel kiegészített szakegyesület, amelyben a szabadszervezeteké volt a hatóságilag tiltott tevékenység: bérmozgalmak, sztrájkok irányítása, ellenállási alap kezelése. A tagság a szabadszervezeti járulékot, amely az ellenállási alapba került, mint a szaklap előfizetési díját

fizette be. Így fejlődött ki a hatóságok előtt ugyan ismert, de nehezen megfogható féllegális hálózat, amely a bizalmiakon keresztül átfogta a tagságot.

A terjedelem rövidsége miatt csak egy újabb megjegyzésre van mód: a sztrájkok alakították ki, erősítették meg a szakszervezeti életnek pillérét, a bizalmi rendszert.

Az 55.154./904.sz. és a 73.078/904.sz. belügyminiszteri rendelet és kereskedelemügyi miniszteri rendeletek azt mondták ki az európai gyakorlatnak megfelelően: „munka feltételeinek módosítására irányuló összebeszélés a mai gazdasági életnek jogos és törvényes eszköze, amelytől a munkát megfosztani annyi volna, mint védtelenné tenni őt a munkaadóval szemben.” Az 55.154./904.sz. belügyminiszteri rendelet kimondta: „a szerződésileg elvállalt munkát teljesíteni kell, de mindenki szabadon határozhatja el, hogy bizonyos feltételek mellett munkát vállaljon-el.... ha a munkaelvállalás megtagadását társainak mentől nagyobb, és munkafeltételeinek módosítására ilyen összebeszélés a mai gazdasági életnek jogos és törvényes eszköze.” A 73.078/904.sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet szerint: „A munkásoknak azon törekvése, hogy minél kedvezőbb munkafeltételeket érjenek el, a gazdasági életnek olyan természetes jelensége, melyet megakadályozni vagy korlátozni nem lehet, sem nem szabad. Nem változtat ezen az sem, ha a munkások ezt a törekvésüket összebeszéléseken alapuló tömeges munkabeszüntetéssel iparkodnak elérni...”

A sztrájkjog és a békéltetés ügy szabályozásaként alapelveként kimondták, hogy a munka egyidejű beszüntetése (sztrájk) és a munkások egyidejű tömeges kizárása (lock out, illetve Aussperrung) csak akkor engedhető meg, ha az „nem ütközik a közjó” érdekében.

A hazai kollektív szerződések záradékában az 1900-as évektől paritásos bizottságok felállítását határozták meg a szerződésben foglalt ellenőrzésére, a konfliktusok megelőzésére és megoldására.

A múlt küzdelmei azt bizonyítják, hogy göröngyös utat kellett megtenni a magyarországi munkavállalóknak, míg olyan társadalmi tényezővé váltak, mellyel a mindenkor kormányzatnak, illetve a munkáltatóknak számolni kellett.

Lux Judit

Ez is bányászszolidaritás!

A móri bányásznyugdíjas alapszervezet vezetője, Grell Károly kereste meg szerkesztőségünket, arra kérve minket, hogy jelentessük meg az újságban a móri Családsegítő Központ felhívását. Karcsi, aki hosszú, bányában töltött munkásévek után ment nyugdíjba, majd megválasztották a nyugdíjas alapszervezet elnökének (Sikeres sok embert megmozgató rendezvényeiről mi is mindig hírt adtunk a Bányamunkásban – A szerk.) most nagy bajban van. Hogy mekkorában, az az alábbiakban olvasható.

A bányászok mindig híresek voltak szolidaritásukról, ha mások

munkahelye került veszélybe, ha mások bérkövetéseinek kellett nyomtatékat adni, beleálltak a munkaharcba, de ugyanúgy működött a segíteni akarás, ha az ősi szakmakuiltra nagy családjának bármely tagja, vagy annak családja szorult támogatásra.

Ez utóbbiról van most szó. Mi úgy segítünk, ahogy lehetőségeink engedik: közzé tesszük a felhívást, s közben arra kérünk mindenkit, hogy aki teheti, bármely összeggel is, de segítsen, hogy Károly és családja feje felül ne vigyék el a fedelet, hogy megőrizhessék otthonukat.

Íme, a felhívás.

„A devizahitel csapdájába került egy

nyolctagú család. Négy tartósan beteg kiskorú gyermek, szüleikkel és két nagyszülővel, ahol az anyuka és a nagymama is tartósan beteg.

Házuk árverésre került, helyzetük szinte kilátástalan. Sajnos, jelenleg önerőből nem tudják megoldani a talpra állást, de egy széleskörű összefogás segíthet. Egy segélyszervezetnek köszönhetően a bank harminc napra felfüggesztette az árverést. Ezzel lehetőséget adott, hogy a család megőrizze otthonát, vagy az árverés után megmaradó adósságát csökkentse. A felfüggesztés lejártával újra induló árverés várhatóan április végén fog zárulni. A család otthonának

megmentésére, ezen határidőig nyílik lehetőség.

A móri Családsegítő Alapítvány, rendelkezésükre bocsátotta alszámláját, hogy elkezdődhesen számukra a gyűjtés. Kérünk mindenkit, aki teheti, bármilyen csekély összeggel is, járuljon hozzá a család megmentéséhez, illetve vállalkozókat és cégeket is kérünk, hogy lehetőségükhöz mérten támogassák őket.

Ha valaki név nélkül szeretne segíteni, megteheti Tomi atyánál, a Móri Római Katolikus Plébánián. A nála összegyűlt adományok egy összegben kerülnek az alább megjelölt adománygyűjtő számlára.

Kérünk Mindenkit, hogy akár anyagiakkal, akár a felhívás terjesztésével segítsen, hogy a családnak ne kelljen elhagynia otthonát!

Számlaszámuk a következő: 1040 017-49515749-49521050

IBAN HU: HU34 1040 1017 4951 5749 4952 1050 A számla tulajdonosa: Családsegítő Alapítvány A közleménybe kérem beírni: ADOMÁNY BÉKE

Az adó 1%-val is lehet segíteni!
Családsegítő Alapítvány, Adószáma: 18484470-2-07

Kérdés esetén hívható a móri Családsegítő Központ munkatársa, Ruff Ferenc Tel: +36 20 3423460.

Minden forint számít!

2019. február 6-án leégett az egr OMYA Hungária Mészkefeldolgozó Kft dolgozóinak, szakszervezeti tagunknak, Bíró Miklósnak, kb. 100 m² –es szarvaskői háza, amelyben feleségével és három gyermekével – az egyik mozgásképtelen, 24 órás felügyelet igényel – élt együtt.

Éppen orvosnál voltak, amikor a ház kigyulladt, a tűzoltók több mint hat órán

át dolgoztak, de a ház gyakorlatilag teljesen leégett, mindenük odaveszett.

A Társaság, a szakszervezet, a község önkormányzata és a lakosság is segítségükre sietett, de önerőből nem tudják megoldani a lakhatásukat, hiszen a család egy főre jutó jövedelme nem éri el a 85 000 forintot.

Kérjük, hogy, aki teheti, az alábbi számlaszámra befizetett összeggel

segítse a tragikus helyzetbe került szakszervezeti kollégának és családját.

Minden forint számít!
10404247 – 90402860 – 01600000
IBAN HU: 591040-4247-9040-2860-0160-0000

Számla tulajdonos: Bíró László. A közleménybe kérjük beírni: ADOMÁNY.

- h -

OT ülés

A BDSZ Országos Tanácsa, az év első ülését 2019. február 20-án tartotta.

A testület, az első napirendi pontban megvitatta, majd elfogadta a BDSZ XXXVI. kongresszusának, (jelenlegi alapszabály szerint: Országos Tanács) összehívására, a szakszervezeti választásokra, valamint a kongresszusi felkészülési tervre (előkészítő bizottságok), illetve a kongresszusi

küldöttek keretszámaira tett javaslatokat.

Ezt követően tájékoztatást hallgatott meg a BDSZ 2019. évi feladatairól, a bértárgyalások helyzetéről, majd jóváhagyta a BDSZ munkabizottságainak, és rétegszervezeteinek munkatervét.

Ugyancsak meghallgatta, és elfogadta a BDSZ 2019. évi üdültetésének irányairól, az üdülők működtetéséről és árainról szóló előterjesztést.

A testületi ülés a különféle napirenddel zárult.

Beszámoló a „Könnyűipari ágazatok, alágazatok digitalizációja” EU projekt zárókonferenciájáról

Az IndustriAll Európa, a CEC, a Cotance és a Euratex európai szociális partnerek közös projektjének „A könnyűipari ágazatok digitalizációval kapcsolatos változások, kihívások” zárókonferenciáját 2019. február 8-án tartották Brüsszelben. Az Európai Unió által finanszírozott két éves projekt zárult le, amelyen a könnyűipari ágazatok digitalizációra való átállása, a munkavállalói készségek jövőbeli követelmények előrejelzése, valamint az oktatási intézmények szakképzési rendszerének vizsgálata, a kereslet-kínálat összehangolása került bemutatásra. A munka az Európai Készségek Tanácsában fog folytatódni. A nemzetközi konferencián a BDSZ-t Beöthy-Fehér Szabolcs nemzetközi titkár képviselte.

Az előadók elmondták, hogy látható már napjainkban is, de a jövőben még nagyobb teret fognak nyerni az online, digitális értékesítés csatornák, ezzel párhuzamosan a hagyományos értékesítés visszaszorul, így a könnyűipar teljes ellátási láncja is átalakul. Új típusú gyártási folyamatok jelentek meg, mint például a 3D-s tervezés, nyomtatás, okos technológiák alkalmazása. Egyértelműen kijelenthető, hogy a munkamódszerek és a munkafolyamatok radikális átalakulására lehet számolni.

Az európai szociális partnerekkel közösen megvalósított projekt időszaka alatt azonosításra kerültek a digitalizáció által leginkább érintett munkahelyek,

könnyűipari szakmák, milyen digitális készségekre lesz szükség az egyes alágazatokban, milyen vállalati munkaerő igények jelentkezhetnek, közös cselekvési terv került kidolgozásra.

A közeljövőben legalább 600.000 szakemberre lesz szükség a könnyűipar területén Európában a digitális átállás következtében, a munkahelyek 90%-a meg fogja követelni a digitalizációval kapcsolatos ismereteket.

Az átalakulás során a vállalatoknak, a szociális partnerek együttműködése elengedhetetlen. A projekt során a szereplők csökkenteni kívánták a digitális szakadékokat, több kulcsfontosságú intézkedést is meghatároztak.

Az új európai intézményrendszerben jelentős beruházásokat szükséges tenni a digitalizációs folyamatok segítésére, a készségek kiszélesítésére. Az egyes pályázatoknak, projekteknek építkezni kell egymásra. Ezek a programok; a Digitális Európa Program, amely a digitális készségek az új technológiákra történő beruházást segíti, az Európai Szociális Alap egyes pályázatait, amelyek a nemzeti szintű továbbképzéseket, készség továbbfejlesztéseket ösztönzi, az ERASMUS programok, amelyek a határokon átnyúló továbbtanulást ösztönzi, valamint az Európai Horizont kutatóknak, felsőoktatási oktatóknak ad pályázati lehetőségeket.

Az európai digitális készségek fejlesztésére euró milliók fognak

rendelkezésre állni a következő időszakban. Elsődlegesen diákok, felnőttképzésben résztvevő hallgatók a hosszú távú képzéseire, a fiatalok szakmai gyakorlatszerzésére, a kisvállalkozások átállásának segítésére koncentrálnak.

A vállalatok részvételi lehetősége az egyes projektekben ahhoz kötött, hogy koalícióban együtt kell működni a nemzeti szinten a szociális partnerekkel. A tagországi együttműködés lehetővé teszi a tapasztalatok, legjobb gyakorlatok cseréjét, a digitális kompetenciák jövőbeli növekedésének lehetőségét.

A tanulási folyamat során a digitális eszközök, technológiák használata elengedhetetlen, ez akár megjelenhet a munkavállalók részvételében, az egyes döntési folyamatokban is. Az érintetteknek a technológiák kialakításában, fejlesztésében a kezdeti fázistól részt kell venniük. A munka- és szervezeti formák jelentős változása fog megtörténni a következő időszakban.

Az európai könnyűipari ágazatok számos erősséggel rendelkeznek, úgy, mint a magas szintű technológia, az ipárhoz kapcsolódó kutatásokban történő részvétel. Több meghatározó európai vállalat, márka, jelentős sikereket ért el, tudatos állnak az ágazatokat érintő kihívások elé, megfelelő kapcsolatokat alakítottak ki a szakképző, felsőoktatási intézményekkel, szereplőkkel.

Emellett megoldást kell találni több

területen úgy mint, a fiatal munkavállalók, diákok az álláshelyek iránti alacsony szintű érdeklődése, az egyes területek finanszírozásának hiánya, az oktatók, képzők alacsony száma, a digitális kompetenciák elmaradása, a könnyűipar értékesítésének nehézségei.

A digitális magas szintű ismeretek, felkészültség elengedhetetlen egyes könnyűipari képzéseknél, mint a 3D nyomtatás és tervezés, a számítógéppel történő gyártás, folyamat tervezés, digitális marketing, kereskedelem, a közösségi média használata, a felhő alapú számítástechnika.

A projekt során a partnerek összegyűjtötték és elemezték a foglalkoztatáshoz elengedhetetlen készségeket, a rendelkezésre álló álláshelyeket, milyen képzettségbeli hiányossággal kell szembenézni. Az adatok összegzésénél felvették a kapcsolatot a szakképzési intézményekkel, ezáltal lehetséges majd meghatározni a kereslet-kínálat pontos viszonyát.

Az európai szociális partnerek hatékony és szoros együttműködésének köszönhetően felmérést végeztek a könnyűipari alágazatokban, amely során több szakterület, szakma modern átállása elkerülhetetlen. Megállapítható, hogy a vállalatok igényei jelentős beruházást igényelnek többségében kevesebb, mint öt éven belül. Kihívást jelent, hogy ilyen rövid időn belül a nagy létszámú megfelelő létszámú és ismerettel rendelkező munkavállaló rendelkezésre

fog-e állni, továbbképzésük megvalósítható-e? A befektetés, képzés, hatékony együttműködés valamennyi ágazati szereplő részéről szükséges.

Az akciótervben lefektették, csak pénzügyi támogatással, megfelelő finanszírozással lehet a digitális átállásra áttérni, ehhez nélkülözhetetlen a további ágazati együttműködés európai és tagállami szinteken egyaránt. A digitalizációhoz kapcsolódó képzési igényeket folyamatosan aktualizálni szükséges, nemzeti és egyes regionális területeken, a stratégiák kidolgozásának, rendszeresnek meg kell történnie. Megbízható, pontos adatszolgáltatás szükséges az egyes alszektorokon belül, összpontosítva azokra a képzési területekre, amelyre irányult az európai szociális partnerek projektje. Együttműködés szükséges a szakképzési intézményekkel, a tantervek, a tanítási módszerek kidolgozása, továbbfejlesztése, az eszközpark korszerűsítése érdekében. Ehhez elengedhetetlen a társadalom figyelmének felkeltése, a könnyűipar presztízsének növelése.

Az európai ipar jövője attól függ, hogy képesek leszünk-e alkalmazkodni az új technológiákhoz, megtörténnék az ehhez szükséges befektetések. Az európai munkáltatók harmada szerint nincs elegendő olyan humán erőforrás, akiknek megfelelő képességük lenne a vállalatok növekedéséhez, a könnyűipari ágazatok, szektorok további innovációjához.

Beöthy-Fehér Szabolcs

Tájékoztató a nők kedvezményes nyugdíjba vonulásának szabályairól

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2011. január 1-jétől hatályos 18. § (2a)-(2d) bekezdése szerinti öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és azon a napon, amelyről kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll. Jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint a terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő.

A Tny. 18. § (2b) bekezdése alkalmazásánál keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyként kell figyelembevenni 1997. december 31-ét követően a Tbj. 5. § (1) bekezdés a), b) és e)-i) pontjában, valamint (2)-(3) bekezdésében meghatározott jogviszonyban töltött időt, 1998. január 1-jét megelőzően pedig a hivatkozott jogszabályban felsoroltakkal egyező jogviszonyban töltött időtartamokat.

A Tny. végrehajtására kiadott 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 12. §-a részletesen tartalmazza azoknak a biztosítási jogviszonyoknak a megnevezését, amelyek időtartama a jogosultsághoz beszámítható. Ilyen például a kisiparosként, a magánkereskedőként, a gazdasági munkaközösség tagjaként, az ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoport

tagjaként, a kasszövetkezet tagjaként, a külföldi munkavállalóként, az ügyvédi, illetőleg a jogtanácsosi munkaközösség tagjaként szerzett szolgálati idő.

A felsorolt jogviszonyokon kívül jogosultsági időnek minősül:

- a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXII. törvény alapján a prémiumévek programban való részvétel időtartama függetlenül attól, hogy a résztvevőt munkavégzésre kötelezték vagy sem,

- az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás ideje, vagyis az ezen időszakban végzett alkalmi munkavállalói napok,

- az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény hatálya alá tartozó munkavégzés időtartama,

- a gyermekgondozási segély folyósítása alatti - a vonatkozó jogszabályban engedélyezett - munkavégzés időtartama (figyelemmel arra, hogy ilyen esetben a gyermekgondozási segély munkavégzéssel azonos időtartamra eső folyósítási idejét „gyermekneveléssel töltött időként” a szolgálati idő kétszeres számításának tilalma miatt nem lehet beszámítani),

- a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagként egyébként szolgálati időnek minősülő időtartam azzal, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag esetén kizárólag a tagság időtartama minősül jogosultsági időnek, az első belépés teljes naptári éve nem,

- a szakmunkástanuló, a szakközépiskolai tanuló kötelező nyári gyakorlata, amennyiben arra bejelentési adat található, ideértve természetesen az egyéb tanulmányokat folytató személy nyári szünetben történő munkavégzésének időtartamát is,

- a kordedvezményre jogosító munkavégzés időtartama az öregségi nyugdíjig jogosultságra vonatkozó általános szabályok szerint,

- a Tny. 39. §-ának hatálya alá tartozó időtartam az arányos szolgálati idő számítás alkalmazása nélkül.

Jogosultsági időként nem vehető figyelembe

- a munkanélküli ellátás folyósításának időtartama,

- az egyébként szolgálati időként elismerhető tanulmányi idő,

- a passzív, vagyis a biztosítási jogviszony megszűnését követően folyósított táppénz időtartama,

- az 1998. január 1-jét megelőzően - nem gyermekgondozás, vagy -ápolás miatt igénybevétt - fizetés nélküli szabadság szolgálati időnek minősülő első 30 napja.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdése alapján megállapított öregségi teljes nyugdíj összegét valamennyi megszerzett szolgálati idő alapján kell megállapítani.

Az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet, olyan nő esetén pedig, akinek a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, a harminc évet.

Az előírt jogosultsági idő - ha a jogosult a saját háztartásában öt gyermeket nevelt - egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb hét évvel csökken. Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt

élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakra került ki, vagy megfelelt a családkor támogatóról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek, az az családi pótlékra jogosultság szempontjából számításba kell venni.

Ha az öregségi nyugdíjat a jogosult súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére is tekintettel állapítják meg, a kérelemhez csatolni kell az ápolási díjat megállapító határozat másolatát, valamint - ha a határozatból a hozzátartozói viszony nem állapítható meg - be kell mutatni a hozzátartozói viszonyt igazoló közokiratot vagy csatolni kell annak másolatát. Amennyiben a jogosultsághoz szükséges időt a gyermekek számára tekintettel csökkenteni kell, és az igénylő örökbe fogadott gyermeke figyelembe vételét is kéri, be kell mutatnia a hozzátartozói viszonyt igazoló közokiratot vagy csatolni kell annak másolatát.

Örökbe fogadott gyermekekre a jogosultsághoz szükséges keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyból származó minimális idő csökkentésén kívül, kizárólag a Tny. 18. § (2b) bekezdésében meghatározott ápolási díj folyósításának beszámítása során lehet tekintettel lenni, az egyéb gyermekgondozással, -ápolással töltött időtartam - ha annak igénybevétele örökbe fogadott gyermek „alapozta” meg - nem vehető figyelembe.

Az ellátás megállapításához tehát összesen 40 év, a hivatkozott rendelkezésben nevesített jogviszonyok keretében szerzett jogosultsági idő és - amennyiben az érintettek 11 vagy több gyermeke van és súlyosan fogyatékos

gyermekre tekintettel ápolási díjban eltöltött idővel is szerzett szolgálati időt - legalább 23, illetőleg legfeljebb 32 év keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyból származó idő szükséges.

Felhívjuk az érintettek figyelmét arra, hogy a jogosultság tisztázása érdekében célszerű kért a szolgálati idő kiszámítását függetlenül attól, hogy erre korábban már sor került vagy sem. Annak az ügyfélnek, aki már rendelkezik szolgálati idő előzménnyel, újabb igénybejelentő lapot kitölteni nem kell, az ismételt kiszámítást jegyzőkönyvi nyilatkozatában, de akár egy „általános” levélben is kérheti. Különösen vonatkozik ez azokra a 2010. évvégén előterjesztett kérelmekre, amelyeket a jogszabály kihirdetése előtt érdemi vizsgálat nélkül utasítottak el.

Az igénybejelentéshez új nyomtatvány nem kerül rendszerezésre. A Nyomtatványtárban közzétételre kerültek azok a csökkentett terjedelmű nyomtatványok (K01, K02, K03 űrlap), amelyeken az igénylő bejelölheti, hogy a Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdéseinek alapuló szolgálati idő kiszámítását vagy öregségi nyugdíj megállapítását kéri.

Tájékoztatjuk tisztelt ügyfeleinket, hogy a jogosultság elbírálásához szükséges számítógépes program elkészült, azonban a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítására az ún. valorizációs szorzószámok Korm. rendeletben történő kihirdetéséig nem kerülhet sor. A jogszabály kihirdetéséig az ellátatlanság elkerülése érdekében a nyugdíjigényt előterjesztő, jogosultsággal rendelkező ügyfelek részére a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek nyugdíjelőleget állapítanak meg.

A Miskolci Egyetem nyilvános ünnepi szenátus ülése

2019. február 7-én a Miskolci Egyetem Nyilvános Szenátus ülésén került sor a Műszaki Földtudományi Kar -, a Műszaki Anyagtudományi Kar és az Állam és Jogtudományi Kar

diplomakiosztó ünnepségére.

Prof. Dr. Torma András rektor megnyitója után Prof. Dr. Szűcs Péter dékán tett előterjesztést, hogy a Műszaki Földtudományi Karon a 2018/2019 I.

félévben oklevelet szerzett 22 fő. Alapképzésben 11 fő, mesterképzésben 10 fő, szakirányú továbbképzésben 1 fő.

Prof. Dr. Palotás Árpád Bence a Műszaki Anyagtudományi Kar dékánja

tett előterjesztést, hogy a Karon a 2018/2019 I. félévben 32 szerzett oklevelet. Alapképzésben 21 fő, mesterképzésben 12 fő.

A Kormány nevében Dr. Horváth Zita

a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár -, majd az Egyetem nevében Dr. Csák Csilla az Állam és Jogtudományi Kar dékánja mondott ünnepi beszédet.

H.J.

Újságíró és költő

Molnár G. Krisztina hosszú időn keresztül volt a Bányamunkás külső munkatársa. Interjúi, riportjai, melyeket a visontai bányüzem dolgozóival, a „Gödörben” (A külszíni bánya, termelési mélységeiben) készített, igen népszerűek voltak olvasóink körében. Bekapcsolódott a BDSZ országos munkájába, a Nöbizottság tagjaként, majd vezetőjeként is komoly eredményeket mondhat magáénak.

Az, hogy rendszeresen ír, jó verseket, csak később derült ki szerkesztőségünk számára. Különböző internetes irodalmi portálokon rendszeresen publikál, gazdag költői fantáziával, formabiztonsággal alkotott költeményeket.

Jóval előbb megérdemelte volna, hogy lírai műveivel megjelenjen újságunkban. Most egy mulasztásunkat pótoljuk, remélve, hogy olvasóink ugyanolyan szeretettel fogadják ebbéli munkásságát, mint ahogyan annak idején a bányáról, a bányászokról írt cikkeit.

Hámori István Péter
főszerkesztő

Tavaszdión

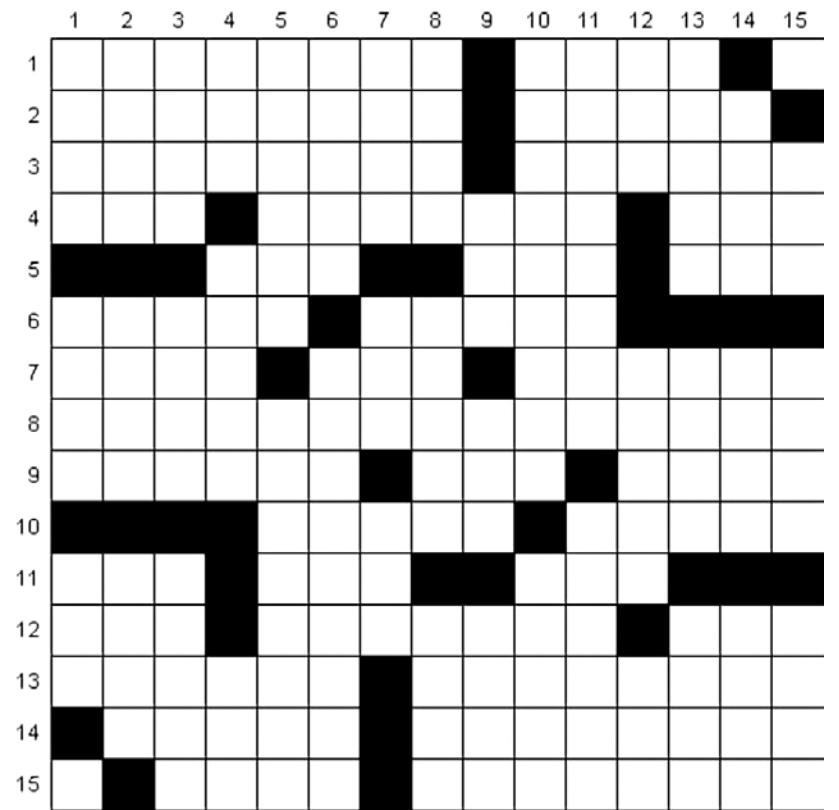
Tavaszi fuvallat simított ma arcon,
selymesen poroszkált, elkésett az alkony.
Üzenetet hozott, puhán lebbent a lég,
ránctalan fűsarjak, virít a messzeség.

Zizegő göröngy közt bogarak ébrednek,
ágakon a rügyek édes-bús dalt kezdnek.
Aranyeső köti a virágos kendőt,
rigók csalogatnak mézillatú szellőt.

Kezembe szorítom, féltőn megőlelem,
tavaszillat legyen a varázsköpenyem.
Hűvös álmok jeges, vadregényes bája
pihenni tér, kopott már a tél bundája.

Nap-nap után szalad, lehet, jön újra fagy,
de a Mindenségből majd új Élet fakad.
Ősi strófák zengenek, tűnnek az árnyak.
Tavaszdión az angyalok erre járnak.

Kőbányákról és kövekről

VÍZSZINTES:

1. Nyelvünkben más fontos szavakkal együtt, mint például vas, ón, ólom - a kő is ősi eredetű szavunk. Milyen? - Női név. **2. Milyen tanár egy professzor? -** Bizalommal várakozik valamire. **3. Nagy ázsiai ország. -** Nagyon szomorú: ... a bánat és ...sat tévécsatorna. **4. Kirándulók, utazók gyakori úticélpontja az Őrségben: ...szentpéter. -** „A magyar birodalom természeti viszonyainak leírása” című, 1865-ben megjelent könyvből idézzük: „A ... dolomit a hegység délkeleti oldalán van elterjedve a Móri völgyelégig, kivált Csákvár mögött. - Nagyra nőtt város Budapest mellett. **5. Békében van! -** Fél dollár! - Nátrium és itrium vegyjele. **6. Érintve vagy a dologban? Van hozzá ...? -** Kilitásba helyezi. **7. Egy-egy bányában új ... tárnak fel. -** Kálium és neon vegyjele. - Gépkocsival közlekedő. **8. Idézet a biblia első teljes magyar fordításából, amit Károli Gáspár gönci református lelkész 1589-ben tett közzé: „Ezekből, a miket láttok, jönek napok, melyekben ..., mely le nem rombolhatnék”. **9. Részletekre bontva vizsgál. -** Fluor, kén és urán vegyjele. - Délszláv körtánc. **10. Könnyít valakinek a helyzetén. -** Szénarakás. **11. Ruhát tisztít. -** Láz betűi. - Tévé-híradóban a lényeg. **12. Debütálás része! -** Vízimadár, csőre alatt börczacskaival. - Mélyedést hoz létre a földben. **13. ... el az útból! -** Agresszíven valakinek nekieső. **14. Görögország fővárosa. -** Idézet József Attila Gyönyörűt láttam címetű verséből: „Gyönyörűt láttam, ékeset / Elképzelttem egy gyenge rózsát, / Elbáméskodtam, s rám esett, / mint nagy darab kő, ...” **15. Örmező része! -** Katalin és Gizella becézve.**

török hódoltságig kitermelés és feldolgozás is folyt. Ami aztán az 1750-es években újra indult, és tart ma is. **4. Rag; -nak párja. - Makacsokodom: ... az ebet a karóhoz. - Fül, németül. **5. Visszavonulást biztosító katonai egység. -** Ásványkincsekben gazdag megyénk. **Mészó mellett egészen a közelmúltig bazalt tanúhegyei is fontos építőanyaggyerő helyek voltak. **6. A Pál utcai fiúk egyike. -** Barátkozna, kapcsolatot keresne. **7. Szögbelevő hazai márkája, de szerb születésű török tábornok is a XIX. században. Ivo Andric Nobel-díjas jugoszláv író egényt írt róla, amelynek címe: ... pasa. -** Innsbruck folyója; a Dunába ömlik. - Magyar családnév. **8. Irat betűi keverve. -** Svájc és Franciaország közös tava. - Melyik ország fővárosa Bagdad? **9. A homlokához. -** Rendezvény sötétedés után. - Falusi kutak része. **10. Ilyen nagy feszültségű technika hajt gépeket. -** Elbúcsúzik: ... fordít. **11. Teljes kábultság. -** Étetl, italt elfogyasztani ajánló. **12. Imre becézve. -** Elfed valamit. - Magában dörmög:óg-... **13. Ezen is meg lehet nézni a You Tube-ot. -** Csen. - Dunántúli dombvidék. **14. Érzelmeket közvetlenül kifejező költészet. -** **Megyénk, amelyben bazaltot is, dolomitot is bányásznak. -** Nagy tétre menő erős küzdelem jelzője. **15. „Föl-földobott kő, földedre hullva, / Kicsi országom, újra meg újra / Hazajön a fiad”. Ki az idézett vers költője? -** Fogkrém és szájjvíz márkája is. - Tévé-műsor: ... esetek.****

Bajai Ernő

Beküldendő a nyolc vastag betűs sor megfejtése.

A rejtvénypályázat nyertesei

A decemberi rejtvényünk helyes megfejtése a következő: PERZSA; TÖBBE KERÜL A GOMB; OTT VAN; SÁRGA; BEGOMBOLVA.

A nyertesek: Csikász Ferenc, 3720 Sajókaza, Bányász u. 18.; Székely László Ottó, 6237 Kecel, Móra F. u. 1.; Tóth Piroska, 3636, Sajógalgóc, Rákóczy út 10.

A nyereményeket postán küldjük el.

Meghívó

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület a „Jó szerencsét” köszöntés elfogadásának 125 évfordulója alkalmából emlékülést tart, 2019. április 5-én (pénteken) 10 órakor, a várpalotai Jó szerencsét Művelődési Központban (Várpalota, Szent István u. 14.)

Program:

- A Faller Jenő Szakképző Iskola diákjainak kultúrműsora.

- Szakmai előadás. Előadó: Dr. Fancsik Tamás egyetemi tanár, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnöke.

- Ünnepi beszéd az emléktáblánál. Rabi Ferenc, a BDSZ elnöke

- Koszorúzás.

- Állófogadás. Pohárköszöntőt mond dr. Hatala Pál, az OMBKE elnöke.

A program várhatóan 12:30 óra körül fejeződik be.

A programra tisztelettel meghívja és várja a Szervező Bizottság.

Köszönjük, ha bányász/kohász egyenruhában vesz részt az emlékülésen.

Audi nagygyűlés

A BDSZ képviselői személyes jelenlétükkel is kifejezték szolidaritásukat az Audi Hungária munkavállalói bérkövetelései.

Évindító ülés

A Könyvüipari Tagozat Ruhaipari al-ágazatának Budapesti Nyugdíjas alapszervezete 2019. március 5-én tartotta évindító ülését.

Napirendi pontok:

A 2019. évi munkaterv elfogadása; Tájékoztató a 2019. évi nyugdíjmelésről, a nyugdíjakat érintő kérdésekről; A 2019 évi BDSZ üdülési lehetőségek ismertetése; Nőnap köszöntő.

Nyugdíjas alapszervezeti titkár búcsúztatója

2019. március 4-én került sor Pécsen, a BDSZ Baranyai Börös Nyugdíjas Alapszervezet titkárának, Dudok Ilonának a búcsúztatására. A titkári beosztásáról lemondott, de aktívan tagja maradt az alapszervezetnek.

Elnökségi ülés

rendszerű alapszervezeti választások előkészítése, írásos segédanyagok jóváhagyása volt napirenden.

A harmadik napirendben a BDSZ elnöke, illetve alelnöke adott tájékoztatót az ágazati és társasági szintű bértárgyalások helyzetéről, a megkötött bértárgyalásokról.

A negyedik napirendi pontban ugyancsak a BDSZ elnöke és alelnöke tájékoztatta a grémium tagjait a tagszervezési cselekvési terv végrehajtásának indításáról.

Az elnökségi ülés az Egyebek napirenddel ért véget.

A Bánya-, Energia és Ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége 2019. március 13-án tartotta, munkaterv szerinti, soron következő ülését.

A testület tájékoztatót hallgatott meg a Magyar Szakszervezeti Szövetség II.

kongresszusáról, Kordás Lászlónak, a MASZSZ elnökének előadásában. A tájékoztatóhoz a BDSZ kongresszusi küldöttei mondtak kiegészítést.

Ezt követően a BDSZ novemberi kongresszusát megelőző, felmenő

BÁNYAMUNKÁS

A BÁNYA-, ENERGIA-
ÉS IPARI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Főszerkesztő: Hámori István Péter • Szerkesztőség: 1068 Budapest VI. Városligeti fasor 46-48.

Telefon: 322-1226 • Fax/üzenetrögzítő: 351-7758 • E-mail: bdsz@banyasz.hu •

A Bányamunkásban megjelent cikkek interneten is hozzáférhetőek: www.banyasz.hu • Kiadja és

nyomja a Nyomdort Kft. • Tel.: 06 30 825-4084 • Felelős kiadó: Rabi Ferenc • ISSN 0133-6630